

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četrt leta 8 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vse one čestite p. n. naročnike, kateri so z naročnino na dolgu, opozarjamo uljudno, da nam blagovolé isto uposlati, ker drugače jim bo list ustavljen.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Vsak po svoje!

Stara in žalibog tudi resnična je pesem, da Slovenci nismo bogat narod in da le s težko zmagujemo za obrambo našega obstanka potrebni narodni davek. Narodna požrtvovalnost pri nas ni prazna fraza in le z intenzivnim izvrševanjem te kreposti odbijali smo dosihdob vsaj najhujše napade na meje domovine slovenske ob jugu in severu. V tem smo bili jedini in smo tekmovali vsi stanovi in vsikdar storil je v tem pogledu svojo dolžnost zlasti tudi duhovski stan, ker je imel srce za svoj narod in ker je končno tudi njegov socialni in materialni položaj tak, da mu dovoljuje izdatne žrtve na žrtvenik domovinski. — Tako izvršuje svoj narodni poklic tudi danes še vrla slovenska duhovščina ob narodni periferiji, katere še ni obseščil duh Ljubljanskega knezoškofa, a ne izvršuje ga več tista večina kranjske duhovščine, ki so jo okužili s svojim strupenim strupom duševni Terzit Goriški in drugi hlapci internacionalnega klerikalstva srednjeveške potence. — Naj se nam oprosté te krepke besede, a narekuje nam jih skrajna narodna ogorčenost in mi ne moremo za to, da nam je zavrela v žilah slovenska kri!

V živem spominu nam je še, kako perfidno se je napadlo na takozvanem slovenskem katoliškem shodu najodličnejša in najpotrebnejša naša narodna zveza — družba sv. Cirila in Metoda. Tačas vrgli smo mi klevetnikom naše narodne obrambe v obrita in neobrita lica očitanje brezdomovinstva in danes smo žalibog uverjeni v dnu srca, da jim nismo delali krivice. — Drzueje nego kedaj prodirata danes čez meje slovenske Nemec in Italijan, politična konstelacija je za nas skrajno neugodna, obupni klici na pomoč doné nam nasproti od severa in juga, apelujejo na našo narodno požrtvovalnost. **P r v o k r o n o d r u ž b i s v. C i**

r i l a i n M e t o d a, to je vled tega danes naš bojni glas in uradnik, učitelj in obrtnik, trgovec in probujeni kmetovalec takmujejo v izvrševanju narodne dolžnosti — vsi, le tista stranka ne, ki se je tako krčevito branila pečata brezdomovinstva.

Ta gospoda ima druge nakane in druge potrebe. „Katoliški sklad“, to jim je gaslo in zato imajo zaprte okrogle svoje žepe tedaj, ko jih kliče narodna čast. Vsak po svoje! Niti jedne krone še ni nabral „Slovenec“ (sit venia verbo!) za naše narodno šolstvo ali pa tudi le za kak drug narodni namen, a v sobotni številki izkazuje za „katoliški sklad“, za uresničenje resolucij tistega nesrečnega „katoliškega“ shoda, kot prvi prispevek skoro — 900 gld. Evo vam slovenski denar! Hajdi, kako leté iz okroglih klerikalnih žepov tisti desetaki in petaki, ki jih naša narodna podvzetja tako pogrešajo. Vrabci po kranjskih farovžih pa že čivkajo, da ni „katoliški sklad“ nič drugega, nego agitacijski fond za prihodnje volitve, zlasti v deželni zbor in mestni zastop Ljubljanski. Ob tla z narodno-napredno stranko, boj, neizprosni boj, dokler umazana zastava internacionalnega klerikalizma ne bo plapolala tudi na deželni in mestni hiši Ljubljanski, dokler ne bo v prahu ležala Slovenija pred svitlimi škornji ljudij á la Mahnič, Puc in Kalan; v to svrhu položil je dr. Jakob Missia na oltar novodobnega krščanstva prvih 200 gld. Da bi pa namen ne bil preveč prozoren, da bi stranka ne izgledala prečrna, zato je moral podpisati poziv tudi posvetni „paradešimel“ naših brezdomovincev, vzorni zastopnik katoliškega usmiljenja dr. France Papež. Saj je tisti desetak, ki ga je, proti stropu knezoškofijske palače zavijaje svoje oči, položil v katoliški sklad, morda jedina rešitev za njegov deželnozborni mandat, jedino sredstvo, da se volilcem tega vzora politične značajnosti nekaj časa še ne bodo odprle oči! — Druga imena v prvem izkazu teh plamtečih rodoljubov sub auspiciis dris. Missie pa nam pričajo, da tudi pri nabiranju tega eminentno narodnega davka vlada ista „prostovoljnost“, kakor pri svoječasnih ustanovitvi tistega tiskovnega društva, kateremu v

prid so se bile ustanovile posebne takse, ki so najivne ljudi spominjale na pregreho, katero imenuje kanonično pravo simonijo. V Ljubljanski škofiji veljajo pač politične zasluge več kakor stanovske, kar bi utegnil potrditi morda tudi najmlajši naš kanonik.

Toda dovelj! Le z narodnega stališča hoteli smo ožigosati tako početje, s strankarskega ne. Mi, narodna stranka, se ne strašimo nasprotnikov, ki nam očitajo brezverstvo, hkrati pa priznavajo in izrecno naglašajo, da je le z živketajočim denarjem moči ucepiti narodu njihove verske nazore, ki zategadelj zalezujejo petične stare device, ki zategadelj jemljejo narodu, kar je narodovega. Ne, takih ne! Le pobijajte nas s slovenskim denarjem, a mi vas bomo z uma svetlim mečem. Vsak po svoje! Le navzgor, čim preje boste splezali do zadnjega klina, tem preje se boste na oni strani lestve strmoglavili v prah narodnega zaničevanja. Le na kup denar slovenskega kmeta, le kujte ž njim orožje za odbijanje narodne prosvete, za ustanovljenje srednjeveške cerkvene avtokracije — to orožje se bo hitro izkrhalo, a na to pazite, da se ne bo obrnilo zoper vas in da ne bo uničilo vašega ugleda. Vsak po svoje! Vi nabirate slovenski denar za svoje sebične in umazane strankarske namene, mi pa za obrambo našega jezika in naše narodnosti. Vsak po svoje! Živilo narodno poštenje!

Občni zbor „Edinosti“, političnega društva za Primorsko

dne 18. junija 1893 v Trstu.

(Izvirno poročilo.)

(Konec.)

Dalje čita gosp. predsednik Mandić resolucijo z ozirom na zgradbo železnice Trst-Poreč-Kanfanar, v kateri se daje deželnim poslancem isterskim navodilo, kako ima postopati deželnozborna manjšina, ako pride ta železniški projekt v pretres. Ta resolucija se je sprejela soglasno.

Gospod dr. M. Laginja izraža svoje zadovoljstvo na tako velikem številu zborovalcev. Ne bo

LISTEK.

Zmaga pri Sisku.

Danes se praznuje tristoletnica zmage pri Sisku, te v zgodovini naše monarhije in našega naroda toli pomembne bitke. Učeni naš zgodovinar g. arhivar A. Koblar spisal je nalašč za to slavnost kratek a jednat spis o turških vojskah sploh in iz zanimljive razprave posneli smo nastopne vrste o bitki pri Sisku:

Bosenski paša Hasan, ki je iz kristijana postal strašen turški krvolok, je že l. 1591. poskusil vzeti Siseško trdnjavo, a brez uspeha. Vnovič jo obleže meseca junija l. 1593. Poveljnika v Sisku sta Zagrebška kanonika Blaž Gjurač in Matej Fintić. Iz mestne okolice sklicujeta može in mladeniče, jih vadita v orožji in utrjujeta trdnjavo. Toda, kaj hočeta! Vseh brambovcev imata samo 300 mož. Zaslomba je le močna kula ob Kolpi pred mestom. Hasan naredi čez Kolpo tako širok most, da lahko jaha po njem šest konjиков vstric. Iz Banjeluke je pripeljal Hasan nad 40.000 vojakov in mnogo velikih topov, mej njimi strašno „Kacijanarico“ in dolg top iz Krupe. Dne 15. junija začne streljati na Sisek od treh strani. V ti nevarnosti

zapové nadvojvoda Ernest, da naj mahoma odrinejo vse avstrijske vojske, ki stojé na Krajnah, proti Sisku in odpodé Turka. Pod generalom Rupertom Eggenbergom, ki je pokazal vojno izkušnost že v belgiških vojskah, se zbirajo v Zagrebu nemški polki in Slovenci iz Štajerske, na povelje hrvatskega bana Tomaža Erdődija pa plemstvo in brambovci iz vse hrvatske kraljevine. Naglo se odpravijo čez novi savski most proti Turkom. V Turropolji nad Siskom jih že pričakuje glavni poveljnik Slovencev, junak Andrej Turjaški s Karlovško posadko ter kranjskimi in koroškimi brambovci. Poveljniki so Kristof Obručan, Žiga Paradajzar, Štefan Blagaj in Jakob Prank. Njim se pridruži „jaki“ Adam Ravbar s četo kranjskih vitezov na konjih. Vse krščanske vojske je le 4000, toda brez strahu stopa v boj, zaupajoč na božjo pomoč.

„Turka bomo pozobali,
Kakor da bi črešnje brali;
Pred miru ne bomo dali,
Kakor ga ob tla ne djal!“

Turške krogle padajo na Sisek kakor toča. Mrtev obleži kanonik Fintić in 12 vojvod. Tudi Gjurač je že težko ranjen. Prikipela je do vrha nevarnost, da pade trdnjava. 22. junija zgodaj zjutraj prileti iz mesta sel in zakliče krščanski vojski:

„Ako danes ni pomoči, jutri pade Sisek.“ Generali se posvetujejo, kaj bi storili. Nekateri menijo, da naj se počaka, ker je Turkov prevelika truma. Andrej Turjaški pa vstane in reče pogumno: „Ne glejmo na sovražnikov število, Bog nam bo pomagal!“ Na te vzpodbudne besede se vsi odločijo za napad. Trije glavni načelniki, Turjaški, Eggenberg in ban, razporedé svoje čete in odrinejo na sovražnika. Zvorniški vojvoda Memi beg prvi naznani Hasanpaši, da se čujejo glasovi trobent. „Kaj je to?“ vpraša Hasan izdajico Belojevića, ki sedi poleg njega. „Gotovo pride kdo od bana vznemirjat tabor,“ se glasi odgovor. Kmalu na to prinese glasnik naznani: „Slišijo se bobni in vidijo gjaurske zastave; cela vojska gre!“ Hasan zbere naglo 20 tisoč najboljših vojakov, po večini konjиков, in jo udari ž njimi iz tabora čez most nad kristijane. Drugo vojsko pa pusti v taboru pod poveljništvom Kurtbega in Opert-bega. Na ravni mej rekami Sava, Kolpa in Odra blizu Siska trči naša vojska ob turško. Ura kaže deset dopoldne. „Kako bo?“ vpraša Hasan turškega duhovna. „Slabo!“ mu ta odgovori. Hrvatski ban se s svojim krdelom prvi zakadi v Turke, a potisnejo ga nazaj. Ko pa pridejo Turki do slovenskih čet, vname se najbolj srditi boj. Kmalu posadé naši strelci mnogo Turkov raz

Mala oznanila.

Pod Trančo št. 2.

Veliko zalogo

Klobukov

priporoča

J. Soklič.

Gledališke ulice št. 6.

J. Levec (64)

trgovina z deželnimi pridelki v Ljubljani, pri mesarskem mostu

Kupuje vsakovrstne rastline, semena, korenine, rože za zdravila, kakor Arnikove rože, Sentjanžve koreninice, bele kresnice, češminova zrnja, smrekovo seme tršljikovo lubje, ržene rezičke in druge poljske pridelke. Seno za konje in govejo živino v večjih množinah. Trgovina z raki. Blago kupuje po najvišjih cenah.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (66)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

FRAN S. BARAGA

slikar (405) 1

na Emonski cesti št. 10

priporoča se p. n. občinstvu in visokocasti duhovščini za slikanje cerkva, znamenj, novih stavb, sob, za barvanje hiš sgrafito, za firme in dekoracije po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah.

Jos. Stadler

stavbeni in galanterijski klepar in uradno potrjeni vodovodni instalater na Starem trgu št. 15

priporoča se za vsa v njegovo stroko spadajoča stavbna dela v mestu in na deželi, kakor tudi za popravila. **Vodovodne naprave** vsake vrste prevzemlje ter z vso natančnostjo in poročtvom izvršuje. — Troškovniki pošiljajo se na zahtevanje zastoj. (67)

IVAN VIDER

umetni in kupčijski vrtnar v Ljubljani, Gradišče št. 16

priporoča se častitemu občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih **vencev in šopkov** in vseh v njegovo stroko spadajočih del. Na prodaj ima vedno mnogovrstne **cvetlice in cvetlične grmiče** po najnižjih cenah. (200)

J. J. NAGLAS leta 1847.

tovarna pohištva

v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in Gospodarske ulice (Knežji dvorec).

Zaloga jednostavnega in najfinejšega lesenega in oblaženega pohištva, zreal, strugarskega in pozlataškega blaga, pohištvene robe, zavese, odeje, preprog, zastiral na valjeh, polknov (žaluzij). Otroški vozički, železna in vrtna oprava, nepregorne blagajnice. (69)

Restavracija „Pri Zvezdi“

cesarja Josipa trg.

Velik zračni vrt, stekleni salon in kegljišče.

Priznana izvrstne jedi in pijače in skupno obedovanje.

(70) **F. Ferlinc**, restavratör.

F. BILINA & KASCH

Židovske ulice št. 1

priporočata svojo bogato zalogo vseh vrst **rokovio**, tako od usnja (lasten izdelek), kakor tudi od drugega blaga. **Kirurške obveze** (le lasten izdelek), jamčeno najboljše vrste, z raznimi kirurškimi pripravami. Velika izbira **kravat, hlačnikov, krtač, glavnikov, mila in parfumov**. Vse po najnižjih cenah.

Josip Reich

Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4

priporoča čast. občinstvu dobro urejeno **kemično spiralnico** v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske obleke lepo očedijo. Preginjala vsprejmo se za pranje in črno v pobarvanje. V barvariji vsprejema se svinato, bombažno in mešano blago. Barva se v najnovejših modah. (147)

ADOLF HAUPTMANN

tovarna

oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja

v lastni hiši

v Ljubljani, na Resljevi cesti št. 41.

Filijala: **Slonove ulice št. 10—12.**

Evgenij Betetto

tovarna za metlje

v Ljubljani, Florjanske ulice št. 3

priporoča čast. občinstvu in gg. trgovcem svojo veliko zalogo vsakovrstnih **metelj** od najfinejših do najcenejših po najnižjih cenah. Ceniki so na razpolaganje zastoj in franko. (156)

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Slikarja napisov, stavbina in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljnate barve, lak in pokost. (146)

Glavni zastop **Bartholi-Jevega originalnega karbolinca**. Maščoba za konjska kopita in usnje.

SPRAJCAR IVAN

stavbeni in umetni ključar Kolodvorske ulice št. 22

priporoča svoje (155)

valčasta zapirala za okna in vrata (Rollbalken)

lastni izdelek, prava jeklena plehovina, s tihim zapiranjem in trajnostjo. Popravila v tej stroki se vsprejemljejo ter izvršujejo natančno in po nizki ceni.

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša zaloga za šivilje.

(164)

J. MÜLLER (163)

fotografsko - artistični zavod v Frančiškanskih ulicah št. 8

priporoča svoj atelier za vsa v fotografsko stroko spadajoča dela, kakor: portrete, krajepise, interieurs, reprodukcije, vsakovrstne podobe, pisave, načrte itd. Momentne fotografije za otroke, povešanja vsake vrste po najnovejših skušnjah. Vsprejemlja vsa v fotografsko stroko spadajoča dela po najnižji ceni.

M. RANTH (Viktor Ranth) (150)

Ljubljana, Marijin trg 1

priporoča veliko zalogo oprem za krojače in čevljarje, beloprtenega blaga in podvlek, bombaža in ovčje volne, preje za vezenje, pletenje, šivanje in kavljikanje, tkanega in nogovičarskega blaga, predpasnikov, životkov in rokovic, pozamentirkega in drobnega blaga, trakov, čipk in petljam, čipkastih zaves in preprog, umetelnih cvetk in njih delov.

G. Tönnies

v Ljubljani.

Tovarna za stroje, železo in kovinilivnico.

Izdeluje kot posebnost: **vse vrste strojev za lesorezalnice in žage.** (144)

Prevzame cele naprave in oskrbuje parostroje in kotle po najboljši sestavi, slučajno turbine in vodna kolesa.

Uran & Večaj

Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3

priporočata p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih **pečij in glinastih snovij** kakor tudi **štedilnikov** in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (149)

J. Hafner-jeva pivarna

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.

Zaloga Vrhniškega piva.

Priznana izvrstna restavracija z veliko dvorano za koncerte itd. in lepim vrtom. (152)

== Kegljšče je na razpolago. ==

Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

Hôtel „Pri Slonu“

I. vrste

v sredi mesta in v bližini c. kr. poštnega in brzojavnega urada.

Sobe od 70 kr. naprej.

Restavracija in kavarna sta v hiši.

Železna in parna kopelj urejena po Francovih kopelih po c. kr. vladnem svétniku g. prof. dr. pl. Valenti.

L. M. Ecker

stavbeni klepar, konc. vodovodni instalater Ljubljana (142)

Dunajska cesta št. 7 in 14

priporoča svojo bogato zalogo **kleparskega dela**. Izdeluje vsa v njegov obrt spadajoča dela v mestu in na deželi. Izvrševatelj **lesenih, cementnih in klejnih streh**. Zaloga strešnega laka, lesnega cementa in kleja. Na pravilni **strelovođov** po novi sistemi.

Čast mi je naznanjati, da sem prevzela po smrti mojega moža **Frana Toni kovaško obrt**

katero bodem nadaljevala, ter se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela po nizkih cenah, zlasti za nove podkove. Dobro delo in točna postrežba. Z velespoštovanjem (154)

Ivanka Toni

v Kravji dolini št. 2.

Uniforme za c. kr. drž. uradnike, uradnike c. kr. drž. železnice, privat. železnice, kakor tudi za c. in in kr. vojsko izdeluje podpisane po najpovoljnejših cenah; tudi preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor **sablje, meče, klobuke za parado**, zlate obrobke itd. **Civilne oprave** izdelujejo se po najnovejši fağoti. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

F. Casermann (158)

krojač za civilne oprave in uniforme.

Pozor gg. krojači!

FELIKS URBANČ

v Ljubljani, pri železnem mostu

ima veliko zalogo vseh vrst suknenege blaga, Jägerndorfskih, Brnskih tkanin in lodna, kakor tudi mnogovrstnega manufakturnega blaga, hlačevine in vse k oblekam potrebne oprave. (199)

Priporočati je vsem, kateri hočejo dobro blago po nizki ceni imeti!

Pivovarna J. Auer-ja

Gledališke ulice.

Izvrstno pivo lastnega izdelka. Pristna dolenski, hrvaška in črna istrska vina. Priznana dobra jedila. Velik, zračni vrt s steklenim salonom in kegljiščem. Točna in cena postrežba. (404) 1

J. Auer, pivovar.

Ivan Somnitz

(prej Fr. Pettauer)

urar c. kr. priv. južne železnice Ljubljana, sv. Petra cesta št. 18

priporoča svojo **veliko zalogo ur.**

Poprave se izvršujejo hitro in dobro. (63)

Odlikovan v Gradcu 1890, v Trstu, Gorici, Zagrebu 1891.

Fran Kaiser

puškar v Ljubljani

priporoča mnogovrstno zalogo orožja in raznih lovskih potrebščin — kakor tudi pušk lastnega izdelka ter izvršuje vsakojaka **popravljanja** točno in po najnižjih cenah. (406)

Vizitnice

in **kuverfe s firmo**

priporoča

„Narodna Tiskarna“.

R. Ranzinger

spediter

na Dunajski cesti šte. 15

prevzema vsakovrstne izvožnje in dovožnje na c. kr. državni in c. kr. priv. južni železnici z zagotovilom točne in cene izvršbe. (65)

Kavarna in restavracija v Švicariji.

Od 23. aprila naprej o vsakem času med dnevom **gorke jedi**. Najudaneje podpisani se bode prizadeval, zadovoljiti svojim velenjenim p. n. gostom v vsakem oziru.

Z velespoštovanjem

(192) **H. Eder**, restavratör.

Podobe

umrlih urednikov „Slovenskega Naroda“ (Ant. Tomšič, Jos. Jurčič, Ivan Železnikar) dobivajo se na karton-papirji tiskane **komad po 20 kr.**

v „Narodni Tiskarni“, pri gospodu **A. Zagorjan-u** in pri družih knjigo-tržcih.

jih nadlegoval zaradi že pozne ure. Jedno pa mora konstatirati. On je sicer stvar opazoval nevtrarno in iz časopisja domačega in nasprotnega — namreč volilno gibanje o priliki poslednje volitve v mestni, oziroma dež. zbor Tržaški. Veseli ga posebno, da so se Tržaški Slovani tako lepo izkazali, da so stopili na lastne noge ter postavili svoje lastne kandidate. S tem korakom so izdatno pridobili. Zasluga za to gre gotovo v prvi vrsti našemu polit. društvu, dotično njegovim gg. odbornikom, kakor tudi vsem zavednim volilcem. Za tako postopanje izreče vsem zahvalo ter jim priporoča, da naj ne poljubljajo ono palico, s katero nas pretepajo.

Slednjič se je prijavil za besedo gosp. dr. M. Pretner ter pozdravljal idejalni program hrvatsko-slovenskega kluba. No hišo je treba pri tleh zidati. Zahteva, da naše politično društvo svoje delovanje razširi posebno z agitacijo, da se ljudstvo zbudi, ker dosedanje delovanje društva je bilo, posebno z ozirom na volitve, jako minimalno. Z idejali ne dosežemo nič, ako ni podlage. Ideje je treba razširiti, kajti vsega si ne moremo priboriti od zgoraj, to je po poslancih. Treba je torej društva za praktične razmere. Želi ustanovitev slovenskega dnevnika, sklicevanje rednih občnih zborov in taborjev. Predlaga, naj prihodnji odbor sklene potrebno, da se skliče izredni občni zbor za posvetovanje o Tržaških in isterskih potrebah.

Poslanec Spintić odgovarja na opazko gosp. dr. Pretnerja glede zidanja hiše pri tleh ter idejalnega programa. On je sicer prijatelj vsem onim sredstvom, predloženim po gosp. predgovorniku. No mi pa moramo osigurati dovoljenje razvoja od zgoraj.

Dr. Pretner ni hotel stopiti v nasprotje z gosp. poslancema, pripoznava jima zasluge, da sta privzdignila zagrinjala. Tudi ni proti programu hrvatsko-slovenskega kluba. Opozoriti je hotel le na agitacijo od strani društva, ker masa še spi.

Drag. Martelanc bi bil za izvanredne seje z zaupnimi možmi.

Dr. Pretner je za izvanredne občne zборе, h katerim je treba vabiti premožnejši stan prebivalstva, koji se dozdaj premalo zanima za razvoj našega naroda.

Dr. M. Trinajstić priporoča sklicevanje občnih zborov ob delavnikih, da se ga bode mogla udeležiti tudi častita naša duhovščina, ki je o nedeljah in praznikih zadržana ter se ne more udeleževati zborov. V interesu sploh pa je, da se pri takih priložnostih tudi njih glas sliši.

Gosp. Podgornik je mnenja, da se izvoli zraven odbora še poseben pododbor, ki bi taka zborovanja pripravljali.

Gospod dr. Pretner vzdržuje svoj predlog, kajti zbori spodbujajo narodno zavest. Dosedaj pa je naše politično društvo od vseh političnih društev najmanj delalo.

Predsednik Mandić odgovarja dr. Pretnerju, da je od polit. društev le koroško aktivnejše bilo, drugač pa se tudi strinja z predlogom dra. Pretnerja.

Na vprašanje predsednika, ali g. Podgornik ostane pri svojem predlogu, odgovoril je, da ne.

Vsled tega je dal na glasovanje ta predlog, ki je v jezgri: „da prihodnji odbor političnega društva skliče izvanredni občni zbor, pri katerem bi se razpravljalo o razmerah v Trstu, njega okolici in v Istri, eventualno tudi glede ustanovitve slovenskega dnevnika v Trstu.“ Ta predlog je bil jednoglasno vzprejet.

Ker družib predlogov ni bilo, prešlo se je na volitev novega odbora ter so bili izvoljeni sledeči gospodje in sicer: Predsednik: Mate Mandić; odborniki: Ant. Truden, Fran Podgornik, Maks Cotič, dr. Gustav Gregorin, Ivan Balant, Ivan Goriup, Josip Turk, J. M. Vatovec, Iv. M. Klun; namestniki: Anton Trobec, Josip Negode, Anton Sancin Drejač, Drag. Martelanc, Anton Skabar, dr. Karol Glaser, Ivan Križmančič, Alojzij Goriup, J. Mac. Bolč; pregledovalca računov: Štefan Gijvič, Anton Bogdanovič.

Po končani volitvi je še omenil Drag. Martelanc, da je k temu zboru prišlo veliko število okoličanskih volilcev in članov društva, posebno od sv. Ivausa, koji so hoteli prašati, kako je z užitninsko črto. Ker je pa že veliko število zborovalcev odšlo, ni bilo več moči o tem razpravljati, ampak se bode delo na dnevni red prihodnjega izvanrednega občnega zbora.

Na to je predsednik zaključil zborovanje z opazko, da si bode prihodnji odbor prizadeval na vso moč, stopiti z čisto zavestjo pred občni zbor, in da bode svojo dolžnost izpolnil v vsakem oziru.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 21. junija.

Situacija.

Grof Tasse je zopet na Dunaji. Njegova vrnitev mora imeti nekaj pomena, sicer bi se ž njim ne bavili vsi Dunajski listi. „N. Fr. Presse“ ga je pozdravila z dolgim člankom, v katerem suče nad Tasseovo in čeških plemičev glavami cepc nemškega Mihelja in grozi z opozicijo, ako ne potolaži nemškega naroda na Češkem. — „Vaterland“ pravi: Sluti se, da ima grof Tasse poseben namen, da se vrata šele po končanem zasedanju delegacij, kakor da ni hotel za časa delegacijskega zasedanja ničesar storiti na polji notranje politike. Kar se tiče bodočnosti, se čuje večkrat domnevanje, da se bo na jesen razpustil državni zbor in sicer se to domnevanje utemeljuje z nasprotavi vladajočimi na Češkem. Ako so to tudi samo domnevanja, vendar je jasno, da zahtevajo sedanje razmere pozitivnih činov. — „N. W. Tagblatt“ vé povedati, da se bodo te dni začela nova ministerska posvetovanja o položaju na Češkem. Ker sta Steinbach in Schönborn zoper izvršitev punkcacijskih predlog administrativnim potem, hoče vlada izdelati zakonsko predlogo, da za delitev sodnih okrajev ni treba več vprašati za mnenje dotičnega dež. zbora. Isti list javlja tudi, da se čujejo glasovi o razpustu državnega zbora in ustanovitvi trdne večine brez levicarijev, a tudi glasovi, kateri pravijo, da se mislijo češki veleposestniki popolnoma ločiti od Čehovin se z levicariji in Poljaki združiti v trdno parlamentarno večino. — Sinočna „N. Fr. Presse“ javlja iz avtentičnega vira, da namerava vlada na jesen predložiti državnemu zboru novelo k zakonom o ustanovitvi in organizaciji sodišč. Po tej noveli imela bi

vlada pravico, ustanovljati administrativnim potem sodišča, ako bi kateri deželni zbor ne izrekel svojega mnenja o došli mu predlogi. Vlada misli, da dobi v državnem zboru večino za ta predlog.

Deželni zbori.

Poljski listi javljajo, da je vlada sklenila sklicati na jesen, najbrž meseca oktobra, deželne zборе na kratko zasedanje, da rešijo deželne proračune za leto 1894.

Malorusi v Gališki.

„Haličania“, baveč se z zahtevo grofa Badenija v delegacijah, naj se sodno postopa proti demonstrantom zoper metropolita Sembratoviča in naj se napravi konec „moskovskim agitacijam v Gališki“ piše: Jediná pametna beseda v celem govoru je bilo zahtevanje, naj bi vlada naredila konec panslavistični agitaciji. Mi podpisemo drage volje to zahtevo in tirjamo celo več. Drago bi nam bilo, da se je pri ruskih vseučiliščnikih na Dunaji vršila hišna preiskava, ker bi tako sodišče kakor policija se prepričala, da ruski dijaki niso v ni najmanjši zvezi s panslavistično agitacijo, vrh tega pa izvedela, kaj in kako trpi maloruski narod v Gališki. Dunajski politični krogi imajo sedaj najlepšo priliko spoznati razmere v Gališki in se ovedočiti, da so grofa Badenija očitanja in sumničenja puste halucinacije. — Zdi se nam, da so panslavistične halucinacije nekaka kronična bolezen avstrijskih politikov in državnikov.

Bosna in Hercegovina.

Z ozirom na delegacijske razprave o Bosni in Hercegovini piše „Narodni List“, da je uprava sicer marsikaj storila za materijelno blagostanje, da pa za rešitev narodnega vprašanja v okupiranih deželah ni storila ničesar. Pod prevezo, da gre za državne interese, germanizira in madjarizira vlada brez usmiljenja ter protežira mohamedance pri vsaki priliki na troške kristijanov, dasi je jako dvomljivo, so-li Nemci in Madjari tisti faktor, kateri bo odločil o razvoju razmer v okupiranih deželah in nimajo-li murda tudi Slovani pri tej odločitvi reči kako besedo. Nasledki sedanjega sistema se bodo pokazali pri rešitvi bosanskega vprašanja.

Vnanje države.

Iz ruskih listov.

„Moskovske Vedomosti“, govoreč o tem, kako se Avstrija in Nemčija trgata za prijateljstvo Rusije, kako druga drugo pehata s ceste, vodenče k srcu Rusije, se čudi domišljavosti avstrijskih in nemških državnikov, kateri mislijo, da se jih Rusija ne more ubraniti, da jo morejo pridobiti z jednim samim koketnim pogledom — ter pravi: Naravno in umevno je, da nas skušajo naši sosedi prepričati o pristnosti svojega prijateljstva, čudna je samo najjavnost, s katero se na Dunaji kakor v Berolinu misli, da jim je treba samo roke razprostrti in Rusija jim prihiti v naročje. Nemški listi se spominjajo celo na nekdanjo „zvezo treh cesarjev“. Nemški in avstrijski listi morajo imeti jako kratko pamet ali pa čisto posebne nazore o ruski prostodušnosti, sicer bi ne mogli govoriti tako. Rusija ne bo več tirala sentimentalne politike, celó ne po bridkih izkušnjah, katere je prebila zadnja leta tako glede Avstrije, kakor glede Nemčije. Čudno je, da govorita brata-zavezojka, po vsem tem, kar se je zgodilo od l. 1879, o približanju k Rusiji, kakor o čisto navadni stvari. Rusija ju ne potrebuje, onadva pa njo prav čutno. Sploh pa ni govoriti o nikakem približevanju, dokler niso odpravljene krivice, storjene od Avstrije in Nemčije zadnja leta; dokler ni obnovljen status quo iz l. 1879, ostane Rusija hladna in se ne pogaja.

Dalje v prilogi.

Prvikrat z očetom k zornicam.

Srbaki spisal L. K. Lazarevič. Prevel J. P. Planinski.

(Konec.)

Ali toliko da se vrata zapró, vzravna se moja mati na postelji. Za njo vstane tudi sestra. Kakor dva duhova!

Mati brzo, ali oprezno vstane in gre proti vratom; za njo gre tudi sestra.

— Ostani pri deci! — zašepeče mati in gre ven. Jaz planem s postelje, grem tudi sam proti vratom. Sestra me prime za roko, ali jaz se ji iztrgam, rekoč:

— Ostani pri deci!

Ko pridem na plano, skočim k plotu, pa se plazim ob plotu in pod višnjami do vodnjaka in počenem za njim.

Noč je bila pod milim Bogom divna! Nebo se žari, mesec sveti, zrak svež — nikjer se nič ne gane. Vidim očeta, kako se vzpne na okno hlapčevske sobe, pa gre zopet dalje. Naposled postoji pod streho skladišča in izvleče samokres.

Ali kakor bi trenil, v istem hipu, ne vem odkod, stoji moja mati tik njega.

Mož osupne. Upre pogled vanjo pa jo gleda debelo.

konje. Ko se Adam Ravbar s kranjskimi vitezi napade turško vojsko od strani, spusti se ista v obupni beg proti mosfu. Načelnik Turjaški, to videč, ukaže stotnikoma Blagaju in Pranku, naj skočita s svojimi arkebuzarji (tako so se imenovali njih vojaki po dolgih puškah arkebuzah, katere so nosili) k mo-tu in ga zastavita, da ne bodo mogli Turki čez vodo. Zastonj se ljuto boré janičarji, ko je na levem krilu njihove vojske že velikanska zmešnjava in vse beži. Ker Turki ne morejo čez most, začno akakati v vodo, da bi preplavali reko. Tudi pašo Hasana zavlečejo v Kolpo. A voda je pregloboka in zmešnjava tolika, da Turki drug drugega tlačijo pod vodo. Napravi se tedaj grozna slika. Vse se potaplja, ljudje in konji. Kolikor je Kolpa široka in kakor daleč nesó oči na daljavo, povsod se zibljejo po vodi doli turški mrliči mej konjskimi glavami. Kaj tako strašnega še ni videla Kolpa. Nekdaj se je Hasan norčeval iz katoliških duhovnov, ki molijo pri sv. maši „Mea culpa“, rekoč „Mea Kulpa“ — „moja bo reka Kulpa in ne vaša“, sedaj pa vlečejo njega mrtvega iz Kolpe, za njim pa še celo vrsto najiminitnejših turških velikašev. Tu ležé mrliči, nekdaž živi strahovi krščanskih dežel, namreč: zraven Hasana njegov brat beg cerniški, beg iz Orehovice, beg iz Požege, Memi beg iz Zvornika,

njegov sin Ibrahim beg iz Like, sin sultanove sestre Mehmed-beg iz Hercegovine itd. Vojin Belojević, izdajalec kristijanov, je prejel zaaluženo plačilo. Tudi on leži mej turškimi mrliči. Od 20 tisoč Turkov, kar jih je Hasan pripeljal v boj, se jih je rešilo le poltretji tisoč. Vsi drugi so ostali na bojišču, ali pa so potonili.

Kristijani so izgubili le malo vojakov, dobili pa velikansk plen v obojnem turškem taboru, namreč 9 velikih topov, mej njimi Kacijanarico, vse turške zastave, zlatnino, bisere in 2000 konj. Andrej Turjaški in uskoški stotnik Peter Erdedi sta pokopala Hasanovo truplo na lepem kraju pri Sisku, in iz njegovega plašča so naredili mašni plašč, kateri se še sedaj rabi na dan sv. Ahaca pri sv. maši v Ljubljanski stolni cerkvi. Veselja zaradi zmage pri Sisku ni mogoče popisati. Vse je hvalilo Boga in čestitalo našim junakom. Cesar Rudolf II. je postal Andreju Turjaškemu zlato ovratno verižico, sveti Oče Klemen VIII. pa mu je izrekel v lastnoročnem pismu občudovanje in zahvalo, da je bil zmerom prvi: pri posvetovanji z besedo, na bojišču pa s pestjo. V spomin na to zmago so dali deželni stanovi (tedanji deželni zbor) iz vzbočenega bakra zgotoviti slikano podobo bitve pri Sisku, ki visi še dandanes v deželnem muzeji.

Bolgarske razmere.

Komaj se je premenila bolgarska ustava, že se je začela v tej nesrečni deželi jezuitiska propaganda. Da se nam ne bo kaj očitalo, navajamo, kar piše „Kölnische Zeitung“: „Ni dvoma, da ostane ogromna večina bolgarskega naroda verna pravoslavni cerkvi, a značilno je, da zmatrajo jezuiti sedanji čas posebno ugodnim za svojo propagando. Po južni Bolgarski mrgoli jezuitov, ki kupujejo zemljišča, kjer nameravajo zidati katoliške cerkve in ustanovljati katoliške šole. Ljudem pripovedujejo o podpori, katero dobivajo „od zgoraj“, obečajo jim zlate gradove, častno in večno srečo, a vzlic vsemu temu niso še ničesar dosegli. Plovdivski rimsko katoliški škof Menini vé iz izkušnje, da so vsi taki poskusi zaman, a jezuiti se zanj ne menijo dosti, ampak dobivajo svoje instrukcije naravnost iz Rima, kjer odločilni krogi najbrž mislijo, da je Bolgarska v kulturnem oziru ravna recimo Ugandi. Rezultati zadnjega ljudskega številskega štetja niso razglašeni, sodi se pa, da se je število katolikov prejšnjemu zmanjšalo nego pa zvečalo. L. 1888. je bilo v Bolgarski 2,424,371 pravoslavni, 676,215 mohamedanov, 24,352 židov in 18,505 katolikov.“ — Ko se je Koburžan vračal iz Trnova v Sofijo — javlja imenovani list na drugem mestu — primerila se mu je majhna neugodnost. Prebivalstvo mesta Gabrova priredilo je na dan Koburžanovega prihoda ljudski shod, na katerem so zborovalci protestovali zoper spremembo ustave. V potrditev svojega protesta so zborovalci podrli slavaloke, postavljene po policiji. Prišlo je do pretepa. Biriči so komaj pete odnesli. Stambulov je valed tega poslal v Gabrovo bataljon vojakov.

Francoska zbornica.

V francoskem parlamentu se zopet pripravlja velik vihar. „Figaro“ in „Cocarde“ javljata senzačno vest, da so bili ukradeni velevažni dokumenti, katere bo poslanec Millevoye porabil v parlamentu. Razni znaki kažejo, da nameravajo nasprotniki vlade in radikalcev uprizoriti velik škandal. „Figaro“ je že pred par dnevi očitil Bourgeoisu in Floquetu, da sta panamsko afero nalašč zavlačevala toliko časa, da je zastarela. Temu časnikarskemu strelu je sledil škandal v zbornici, pri katerem je Clemenceau slišal toliko bridkih žaljenj, za danes pa je bilo določeno, da bo Millevoye interpeliral vladu o Hertevi aferi in z listinami dokazal, da je Clemenceau zakrivil veleizdajo. Listine so baje došle iz Londona.

Nemške volitve.

Čim bolj se bližajo ožje volitve, toliko bolj narašča radovednost za njih izid. Stvarcija je še vedno nejasna, ker nobena stranka še ni razglasila volilne parole. Prva ožja volitev se vrši danes in sicer v Lübecku, nekatere namreč v Bavarski in v Württembergu se vrše v ponedeljek, velika večina pa v soboto. Gledé izida teh volitev ni moči prav nič pozitivnega povedati, kajti o energičnem postopanju vseh zmernih strank napram socializmom ni govora. V Berlinu glasovali bodo konservativci s socialisti proti liberalcu Virchowu; v Hagenu pa narodni liberalci s socialisti proti liberalcu Richterju, tako da svobodomiselnja Richterjeva stranka najbrž sploh ne bo zastopana v drž. zboru. Tudi katoliki bodo volili socialiste in ne liberalce. Po dvakrat bodeta izvoljena samo reprezentanta skrajnih strank: Bebel in Ahlwardt.

Rusija in Zjednjene države.

Že dolgo let vladajo meji Rusijo in Zedinjenimi državami ameriškimi prijateljske razmere. Kako intimno in presrečno je to prijateljstvo, svedoči nastopna dogodba, katera ni brez političnega pomena. V pristanu Novojužorskem mudi se sedaj oddelek ruske mornarice pod zapovedništvom admirala Kasnakova.

Te dni priredila se je v spomin ameriškemu admiralu Ferraguthu slavnost, na katero so vsled povabila prišli vsi ruski gostje. Admiral Kasnakov položil je na Ferraguthov grob lovorov venec; ameriški admiral Osborne je podaril Kasnakovu cvetko z groba pokojnega junaka, ruski admiral pa je Osbornu poklonil v znak prijateljstva mej obema državama rusko vojno zastavo, katero je Osborn poljubil, povdarjajoč, da bodo Američani to ponosno zastavo vedno zmatrali za znak ljubezni mej obema narodoma. Navzočniki so bili entuzijazmirani in so ruske goste pozdravljali z navdušenjem.

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Včerajšnje številko našega lista zaplenilo je drž. pravdnništvo radi dopisa iz Gradca, v katerem smo doslovno priobčili izjavo hrvatske vseučilišne mladine „za državno in narodno pravo“ in proti govoru delegata Cernkoviča, podpisano od vseh hrvatskih vseučilišnikov v Gradcu.

— (Še jedenkrat aféra Puc.) Predsinočni „Slovenec“, odgovarja na naš sobotni članek, obeta sub rosa, da sploh noben naprednjak ne bo več govoril na grobu prijatelja, ker bi bila to politična demonstracija, kakoršno bo vedela zabraniti cerkvena oblast. Nam se ne zdi potrebno, odgovarjati na to dolgo „Slovenčev“ kanonično-pravno razpravo, ker se bo to vprašanje menda najlaže dognalo pri kakem praktičnem slučaju. Sicer pa je bila politična demonstracija tudi slovenska beseda „da“ v Kranjski cerkvi iz ust slovenskega naprednjaka in skoro bo politična demonstracija tudi že to, ako se bo kdo izmed nas sploh drznil stopiti v cerkev. Drugega svojemu članku na adresu „Slovenca“ nimamo dodati, ker je Kranjski slučaj molče pogoltnil, glede pogreba pokojnega Hinka Kavčiča pa nam ne upa vnovič in odkrito očitati neresnice ter vsled tega uprav pobalinsko psuje pogrebce, češ, da so bili mej njimi znani brezverci, itd. Za tako brezmejno lopovstvo je pač zaničevanje jedini primerni odgovor. — Drugačna pa je stvar z nadžupnikom Pucem. Temu možu očitati smo mi postopanje, katero mora smatrati vsak pošten človek kot skrajno neplemenito, nekrščansko in nedostojno. Tudi danes izjavljamo, da ne preključimo niti besedice od svojega poročila, s katerim smo, kakor je trdil sam „Slovenec“, vzeli čast nadžupniku Hrenoviškemu. Vse je resnica kar smo pisali, in nič kot čista resnica — tako trdimo mi slej ko prej. Ako ima torej g. Puc čisto vest, mora tožiti, da se mu povrne čast, ako je pa nima, tedaj bo molčal in tedaj mu tudi sodišče ne bo moglo vrniti tega, česar po mnenji „Slovenca“ nima več. Vederemo! — Sicer smo pa le radovedni, je-li dobé sv. Ligaši za vsa preziranja in zavijanja resnice v boju zoper narodno-napredno stranko jedenkrat za vselej generalni dispens ali pa le specialni za vsak slučaj posebej. Pa zadnje bi bilo menda preveč komplikovano!

— („Matica Slovenska“.) Kakor posnamemo iz „Slovenca“ in tukajšnjega nemškega uradnega lista — kajti našemu listu ni došlo nikako poročilo! — volil je odbor „Matice Slovenske“ v zadnji svoji seji predsednikom g. prof. Fr. Levca,

I. podpredsednikom dr. Fr. Lampeta, II. podpredsednikom g. župana Petra Grassellija, mej katerima gospodoma je moral odločiti žreb. Soglasno so bili potrjeni dosedanja upravitelji: g. dr. Josip Stare kot blagajnik, gg. dr. J. Janežič in A. Kržič kot ključarja.

— (Graška „Tagespošta“.) pišo o kandidatih za Krško škofijstvo, imenuje tudi dr. Mahnič ter pravi o njem, da je „ein gemässiger Slovene“. Kdo je po „Tagespošti“ „gemässigt“, je vidno iz tega, da imenuje navadno narodne odpadnike s tem imenom, na pr. dra. Abujo in druge, iz česar se da sklepati, da poznajo tudi že pri „Tagespošti“ dra. Mahniča pravo naravo in njegove tendence.

— (Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!) Uredništvu našega lista so poslali včeraj kronine darove za družbo sv. Cirila in Metoda: V Selcih pri Škofji Loki nabral je g. Fr. Šliber 10 kron; darovali so: gg. Iv. Vavpotič, Fr. Tavčar in Fr. Šliber vsak po 2 k.; gg. Iv. Sušnik, Nik. Stanovnik, Iv. Verbunc, Matija Šmid vsak po 1 k. — Danes pa so poslali: V Kranji nabral je 101 krono mej tamošnjimi rodoljubkinjami in rodoljubi gosp. Avgust Drukar. Darovali so naslednje dame in gospodje: 10 k. Pet. Mayr ml.; po 2 k.: V. Hönigschmid, Karl Fabiani, dr. J. Vilfan, X. Y., Jos. Starič; po 1 k.: Fr. Omerša ml., Katarina Pirc, Olga Pirc, Ciril Pirc, Ign. Fock, Ferd. Polak, stotnik Tomšič, Valerij Preve, Jos. Benedik pri sv. Joštu, J. Korošec, Karl Florian, Mimi Sajovic-Pirc, Karla Sajovic, Matilda Majdič, Vinko Majdič, Jos. Kovač, Matej Rooss, Jovana Sajovic, notar Globočnik iz Velikih Lašč, Pavla Omerša, Ign. Gabrič, Jak. Killer, Fr. Crobat, Bratoljub Trstenjak, Rud. Starovasnik, notar V. Globočnik, Karl Jäger, Radojka Ullrich, Ema Payer, Vekosl. Kokalj, Jos. Logar, Filom. Hauska, J. Caspar iz Kočevja, Bogdan Bradaška, Mar. Drukar, Nuša Sajovic, J. Pretnar, Magdal. Sirc, Mar. dr. Kušar-jeva, Ant. Depoli ml., G. Erzen, Fr. Strupi iz Črčič, Jos. Keršič iz Trboj, Janez Zaplotnik iz Letenc, Z. A. Drukar; 33 k. 40 vin. nabralo se je pri C. Pirc-evem „fantovškem večeru“; 1 k. 60 vin. pa je zložila P. Mayr-jeva družba. — „Stalna družba“ v gostilni g. Stamburja v Kandiji pri Novem mestu poslala je 51 kron. — G. Ivan B. izročil je 20 kron, od teh je 13 k. nabranih na Dunaji od naprednega dijaškega omizja pri „Beneschu“; dalje so darovali po 1 krono: gg. dr. Avg. Mavr, Ant. Pavšek, Fr. Mazelč, dr. Ant. Furlan, Albin Megušar, ed. pfarm. Ant. Konec, Ant. Mejač. — Dalje je daroval gosp. Milan Leustek, lekarnar v Sunji 1 krono. Skupaj smo prejeli včeraj in danes 183 kron, katere smo izročili vodstvu. Slava rodoljubnim darovalkam in darovalcem!

— (Popravek.) V izkazu darovalk in darovalcev kron za družbo sv. Cirila in Metoda vrnila se je v štev. 138. z dne 19. t. m. pomota. Mej darovalkami iz Šmartina pri Litiji izostalo je ime učiteljice gdčne Kristine Demšar, katere darilo (1 k.) pa je bilo navedeno v celotni številki kron.

— Mitre, brate, gospodar moj, pa kaj nameravaš?

Moj oče vzdrhti. Stoji kakor sveča, z otlim pogledom zre v mojo mater, a glas mu je podoben počenemu zvonu:

— Pojdi, Marica, pusti me Jaz sem propal.

Kako si propal, gospodar, Bog s teboj! Zakaj govoriš tako?

— Vse sem dal! — reče on in razprostre roke.

— Pa če si tudi, brate, saj si ti pridobil!

Moj oče stopi korak nazaj in zre debelo v mojo mater.

— Ali vse! — pravi on — vse, vse!

— Kaj za to! — reče moja mati.

— Tudi konja! — pravi on.

— Kljuse! deje moja mati.

— In travnik!

— Peševje!

Pristopi k moji materi. Zre ji v oči kakor bi jo hotel z njimi prebosti. Ali ona kakor božja svetnica.

Tudi hišo! — pravi on in strmi vanjo.

— Nič ne deje! — reče moja mati, — samo da si ti živ in zdrav!

— Marica!

— Mitre!

— Pa kaj praviš ti na to, Marica?

— Pravim: da Bog poživi tebe in najino deco. Ni nas hranila niti hiša niti travnik, ampak ti, hranitelj naš! Nihče nas ne bo gladen, dokler si ti mej nami!

Moj oče kakor da omahne in se nasloni z laktom na materino rame.

— Marica! — izpregovori — kaj ti ... ? — Beseda mu obtiči v grlu, z rokavom si pokrije oči in umolkne.

Mati ga prime za roko:

— Ko sva se vzela, nisva imela drugega, kakor tisto ponev, kotel in dvoje, troje nešek, a danes je, hvala Bogu, polna hiša!

Videl sem, kako je izpod očetovega rokava kanila solza in se zalesketala v mesečini.

— Pa kaj si pozabil, da je pod streho polna izba ježic?

— Polna je! — deje oče z glasom, mehkim kakor svila, potegne z rokavom čez oči in spusti roko.

— Čemu mi bo potem ona moja ovratnica iz cekinov? Mrtvi novci! Vzemi jih v trgovino!

— Vložila jih bodeva v žito!

— Pa potem, ali sva midva morda že prestara? Zdrava sva, hvala Bogu, in zdravi so nama tudi otroci. Molila bodeva Boga in delala.

— Kakor poštena človeka!

— Lenuh tudi nisi, kakor jih je mnogo. Jaz ne dam samo tvojih rok za ves kapital Paranosov, pa da je še tolik!

— Pa si zopet pridobiva hišo!

— Privela bova svojo deco na pravo pot, — pravi mati.

— Pa me ne bo mrtvega proklajala ... Kako dolgo je nisem videl!

— Pojdi, da jo vidiš! — reče mati in ga prime kakor dete za roko.

Jaz pa sem bil s tremi koraki v sobi. Samo šepnil sem svoji sestri: „lezi!“ in si potegnil odejo na glavo.

Onadva uprav stopata čez prag, a pri cerkvi zapojó zvonovi k zornicam. Gromovito se razlegajo v tiho noč, a kristijanska duša se stresa. In kakor val suho vejevje, tako odnaša njihov glas bol in žalost in drobi okove nečimernosti, a pobožna duša se razgovarja z nebom

— Sinko! vstani, da greva v cerkev!

* * *

Ko sem šel lani v Belgrad po blago, videl sem v Topčideru Pera Zelenbača v jetniški opravi. — Razbijal je kamenje!

Pri Litijjskih darovalcih pa naj se čita g. Ivan Gregorčič namestu Gregorič.

— (Za „Narodni Dom“) daroval je po uredništvu, našega lista g. Milan Leustek, lekar nar v Sunji 1 krono.

— (Zahvala.) 602 60 „prvih“ kron je sl. uredništvo „Slov. Naroda“ danes blagoizvolilo oddati naši družbi. Imenovane krone so se naznačenemu časniku od 14. do 20. t. m. izročale in znamenovale v številkah 134 do 139. Skupaj z zadnjič izkazanimi 1019-70 k. je torej izročilo uredništvo „Slov. Naroda“ 1622 kron 30 vin., nabranih od 17. maja do 20. junija. Sprisrčno zahvalo in iskrenim priporočilom zabeležuje vodstvo ta peti mu vročeni časniški kronin dar.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— (Osobne vesti.) Knezoškof Sekovski č. g. dr. Zwenger je opasno obolel. Zaduje dni mu je nekoliko odleglo. — C. kr. notar v Sežani dr. Joahim Zencovich premeščen je v Trst. — Inženér Franc Florian imenovan je nadinženérjem in stavbinski adjunkt Konstantin Strobl inženérjem pri drž. stavb. uradu za Štajersko. — Profesor veronauka na Mariborski gimnaziji g. dr. Jožef Pajek, je imenovan kanonikom lavantinske škofije.

— (Občni zbor „Edinosti“.) V današnji številki prinašamo konec poročila o občnem zboru „Edinosti“. Znameniti govor, kateri je na tem zboru govoril posl. Spinčič, priobčimo v sobotni številki v celoti.

— (Tristoletnica zmage pri Sisku.) Danes jutraj vršil se je prvi del šolske slavnosti v spomin tristoletnice slavne zmage pri Sisku, o kateri govorimo obširneje na drugem mestu našega lista. Prav srečna je bila misel, združiti v proslavo tega znamenitega dneva v prvi vrsti šolsko mladino in tako prirediti slavnost, katere se je z zanimanjem udeležilo tudi ostalo občinstvo. Jutranji del slavnosti pričel se je s sv. mašo v stolni cerkvi, katere so se udeležili učenci prve in druge slovenske mestne šole, mestne nemške šole in zasebnih šol. deškega sirotišča „Coll. Marianum“, nemškega šolskega društva in ljudski učenci Waldherrovega zavoda. Ob 8. uri prikorakali so učenci pod vodstvom učiteljev in vodij in s svojimi razpetimi zastavami v cerkev, kjer so se razvrstili. Navzoči so bili g. župan Grasselli, gg. šolska nadzornika prof. Levec in Wallner in več dostojanstvenikov. Mašo celebriral je č. g. kanonik Zamejec v znamenitem, iz Osman-pašinega oblačila narejenem mašnem plašču. — Ob 10. uri bil je v veliki dvorani filharmonijskega poslopja šolski slavnostni koncert, katerega so se udeležili vsi imenovani učenci z blagohotnim sodelovanjem vojaške godbe domačega pešpolka. Ves vsposed se je izvršil prav točno in precizno in so mladi pevci pokazali veliko spretnost. Slovenski peli sta se dve kitici „Molitev pred bitvo“ iz Foersterjeve koračnice pa „Danes je taisti dan“ in „Oj stojaj, stojaj, Beligrad“, nemški pa jedna kitica „Gebet während der Schlacht“ in „Prinz Eugen, der edle Ritter“, na konci pa „Cesarske pesmi“ po jedna kitica slovenski in nemški. Izmed treh deklamacij je najbolj dopadla izborna Aškerčeva balada „Mea Kulpa“, katero je prav krepko in dobro premišljeno deklamoval učenec V. Rohrmann. Tudi deklamatorja ostalih dveh točk „Pesem od Dunaja“ in „Prinz Eugenius“ sta rešila svoji ulogi povoljno. Vojaška godba spremljevala je vse pevske točke in svirala še dve slavnostni koračnici in v raznih oddelkih Foersterjevo „Slavnostno koračnico“, ki je prav srečno sestavljena po narodnih pesnih in kaže v instrumentaciji mojstra veščaka. Splošni utis koncerta bil je prav ugoden, le škoda, da zaradi omejenega prostora in nenavadnega časa ni bila mogoča večja udeležba občinstva. Vsak učenec dobil je jeden iztis brošurice: „Zmaga pri Sisku“ dne 22. junija 1593, v spomin na tristoletnico mladini in odraslim spisal A. Koblar, z dodanimi prazniku primernimi pesnimi in dvema starima podobama bitve pri Sisku. Slavnost počastili so: g. deželni predsednik baron Hein z gospo soprogo, č. g. knezoškof Missia, dež. glavar Detela, dež. odborniki ces. svet. Murnik, dr. Vošnjak, dr. Papež, dr. Schaffer, mestni župan g. Grasselli, podžupan g. Vaso Petričič in več mestnih odbornikov, polkovnik g. Gariboldi, trg. in obrt. zbornice predsednik g. Perdan, notarske zbornice predsednik dr. Zupanec, člani dež. šolskega sveta, duhovniki, učitelji in več od-

ličnih dam itd. — Popoldne ob 3. uri zbrali so se vsi učenci — okolu 1500 na številu — na kongresnem trgu ter skupno odkorakali na slavnostni prostor pod Turnom, kjer se je vršil popoldanski del slavnosti, o katerem obširneje poročamo jutri.

— (Poveljništvo prostovoljnega gasilnega društva v Ljubljani) dokazuje nam v dolgem spisu, da je stroga preiskava dognala neistinitost tudi v našem listu zabeležene vesti, da sta gg. Doberlet in Gerber delala pri pogrebu nekakega društvenika nekake ovire zaradi venca s trakovi v narodnih barvah. Ta venec — tako došlo nam pojasnilo — se le zategadelj ni nosil, kakor so to želeli darovalci, pred krsto, ker je pri Ljubljanskem gasilnem društvu stara navada, da se nosi pred krsto le društveni venec. Konečno zatrjuje poveljništvo svojo objektivnost v narodnih zadevah. Mi pa smo tega mnenja, da bi slavno poveljništvo najlepše pokazalo to svojo objektivnost s tem, da bi odkazalo že jedenkrat v društvu dostojno mesto jeziku, kateri je materni in občevalni jezik ogromne večine Ljubljanskega prebivalstva in društvnikov gasilnega društva.

— (Izlet pevskega društva „Slavec“ v Laverco.) ki je bil preložen, bode v nedeljo dne 25. t. m. Člani pevci odkorakajo ob 2. uri iz društvene sobe. Gostje dobro došli!

— („Slovensko planinsko društvo“) vabi č. člane na kresno veselico, katere bode v petek zvečer na Drenikovem vrhu. Starodavni slovenski običaj bodi nam svet, častimo ga svetlega svedoka našega slovenstva! — Sloveča pot iz Lazov čez Janče v Litijo je bila te dni zaznamenovana, in sicer rdeče. Dolga je 5 ur. Na vrhu je gostilna, kjer točijo precej dobro pijačo. — Na društveni oklic do gg. gostilničarjev sta se dosedaj oglasila dva gostilničarja, namreč g. Ivan Šapla, posestnik v Šturijah pri Ajdovščini, in g. Jernej Černe, posestnik v Spodnjih Gorjah pri Bledu. G. Šapla ima gostilno z mnogimi sobami za prenočevanje, lep vrt in vse druge ugodke. Cena sobi je 50 kr. na dan. „Slov. plan. društva“ člani plačajo proti izkazu z legitimacijo samo 40 kr., dijaki pa 30 kr. Zajutrek, kosilo in večerja (brez pijače) stane 75 kr. Po dogovoru se dobi lep stanovanje za jeden, dva meseca in tudi za dalje časa. Šturije imajo jako lepe izlete in zanimive izprehode. — G. Černe ima za letošnje leto bode pripravil še dve. Člani „Slov. plan. društva“ in dijaki bodo plačevali po 40 kr. za prenočišče. Na ponudbo ima vedno mrzla jedila, izvrstno dolensko, istersko in štajersko vino in vsak dan sveže pivo ter tudi Radensko vodo in sifon. Kdor želi gorkih jedil, naroči jih vsaj jeden dan prej pri njegovi gospeji soprogi Tereziji Černe v Spodnjih Gorjah pri Bledu. Pri hiši je vrt s kegljiščem. Za vožnjo imajo jedna „kola“ z mehki sedeži, pa dve na pol pokriti kočiji. V Gorje se priporoča pot od Javornika, do kamor ne stane vožnja po železnici nič več nego do Lesec, pa je hoja veliko lepša in zanimivejša. Ne daleč od Gorij je divna Radovenska soteska in šum. — Izražajoč domoljubnima g. gostilničarjema javno zahvalo za prijazni ponudbi, priporočamo njiju na glasu stoječi gostilni vsem društvnikom in drugim turistom.

— (Razstava amaterskih fotografij.) Klub Ljubljanskih amater-fotografov je ravno razstavil v izložbi g. Giontinija tablo fotografij, katere so izdelali njegovi člani. Razstavljene slike so tehniško in umetniško tako dovršene, da presenetijo vsakega gledalca. S to razstavo so naši amaterji dokazali, da so popoluoma vešči moderni fotografijski tehniki in veseli nas, da so se izpostavili sodbi občinstva, ki bode zanje gotovo zelo laskava. Prepričani smo, da dobi klub vsled te razstave mnogo novih članov. Naloga fotografov amatérjev je vsa druga, nego fotografov iz poklica, oni se morejo pečati le s fotografiranjem pokrajin, pri čemur jih pa ne vežejo denarna vprašanja, zato se morejo pečati s to jako poučljivo stroko bolj z umetniškega stališča. Posebno opozarjamo občinstvo na lepe platinske slike, ki se smejo meriti z najlepšimi bakrorezi ali jeklorezi in ki umetniško zelo nadkriljujejo druge vrste fotografij. Želeti bi bilo, da se ukus našega olikanejšega občinstva tudi nagne k podobam te vrste, kakor se je uže zgodilo na Angleškem, Francoskem in sploh v večih mestih. Kakor se imamo zahvaliti za iznajdbo in za ves napredek v fotografiji le amaterjem, tako tudi želimo, da bi Ljubljanski klub ne le pridobil več prijateljev tej umetnosti, ampak da bi

tudi uplival pri našem občinstvu na boljši umetniški ukus glede fotografij. Posebno pohvalno je omenjati na razstavljenih slikah uprizorjenje zraka in detajlovanje ospredje, ki se da doseči le z najnovejšimi pomožnimi sredstvi, zlasti z ortokromatskimi pločami in z novimi klialci. Seveda je velika praktiška izurjenost tukaj glavna stvar, a te imajo naši amaterji kakor kaže razstava, prav veliko. — Predsedništvo kluba nam je prijavilo, da otvori poseben fotografski tečaj za začetnike, ako se zglati dovolj novih članov. Klub ima na razpolaganje vse potrebne aparate, priprave in prostore. Oglasila za pristop se vzprejemajo v pisarni c. kr. strokovnih obrtnih šol (Zvezdarske ulice št. 14., t. j. v l. nadstropji Virantove hiše.)

— (Iz eraričnega gozdnega vrta) v Gradišah v Ljubljani oddalo se je lansko jesen in letošnjo spomlad vsega vkup 3.424.441 mladih drevesec deloma proti popolnemu plačilu, deloma pa brezplačno proti povrnitvi stroškov za pošiljanje. Največ se jih je poslalo komsiji za pogozdovanje Krasa in raznim posestnikom v Buzetu za zagrado hudournikov. Izmed gornjega števila je bilo 3.345.397 smerečjih drevesec, 2700 orehov, in 76.344 vrbovih zatičev.

— (Veliki astronomični teleskop.) ki je razpostavljen poleg „Zvezde“, smemo priporočati vsem prijateljem nebesnih prikazni. Najhvalejša predmeta za opazovanje sta ravno zdaj planet Saturn in mesec. Saturn je videti od 7. ure zvečer naprej do polnoči. Posebno lepo je videti njegov kolobar, ki je zdaj toliko nagnjen, da se vidi prazen prostor mej njim in kroglo; od 8 mesecev Saturnovih je videti vedno le nekatere. Tudi za opazovanje meseca je zdaj najugodnejši čas, ker se gore in vulkani najlepše vidijo ob robu meseca, kader ima podobo srpa in se vidijo vrhovi od solca razsvetljeni, kakor otoki v ostalem še črnem delu meseca. Na solcu videti je razne solčne maroge. Za vsako opazovanje plača se 10 novčičev.

— (Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske.) Od 11. do 17. junija je bilo novorojencev 21 (= 34 32‰), mrtvorojenec 1, umrlih 14 (= 22 88‰), mej njimi je umrlo za jetiko 4, vsled starostne oslabelosti 4, za različnimi boleznimi 6. Mej umrlimi bilo je tujcev 5 (= 35 7‰), iz zavodov 5 (= 35 7‰). Za infekcijskimi boleznimi je obolelo 5 oseb, in sicer vse za škrlatico.

— (Vojaško streljanje.) Deželnoobrambovski polk št. 5. bode streljal s kroglijami na streljiškem prostoru v Depoli vasi v Kamniškem okraju dne 24. t. m. Glede poravnave škode, narejene na polji, obrniti se je do stotnikov gg. Andrijana in pl. Schiwiza, ki bodeta isti dan na streljiškem prostoru navzoča. Čudno se nam zdi, da se takenarodne vesti, namenjene zgolj slovenskemu kmetu, priobčujejo v uradnem listu izključno le v nemškem jeziku.

— (Letošnje vojaške vaje.) Iz Pulja prihaja nam o letošnjih vojaških vajah nastopno poročilo: 1.) dne 22. in 23. avgusta t. l. vožnja iz Pulja v Maribor, iz Trsta pa dne 22. avgusta marš v Postojino, a od tam v Maribor. 2.) vaje v brigadi (87. in 97. pešpolk) od 24. avgusta do 5. septembra v okraju Konjice, Lavča, Spielfeld, Mureck, St. Lannart, Ptuj in Nova Štifta. 3.) vaje v diviziji (17., 87. in 97. pešpolk 20. in 31. lovski bataljon) od dne 6. do 12. septembra v okraju Vildon, Gnas, Fehring, ogerska meja, Radgona, Mureck in Spielfeld. 4.) vaje v koru (7., 17., 27., 47., 87. in 97. pešpolk, 7., 8., 9., 20., 27. in 31. lovski bataljon, 5. in 8. konjiški polk, 5., 6., 25. in 29. baterije divizija) dne 13. in 14. septembra mej Sv. Gotthardom in Feldbachom. 5.) dne 15. in 16. septembra prehod čez ogersko mejo. 6.) velike končne vaje od 17. do 21. septembra združene s tretjim korom. Rezervisti pridejo v Maribor in ostanejo pri orožnih vajah od dne 3. do 21. septembra. Da imajo č. g. bralci „Slov. Nar.“ nek pregled letošnjih vojaških vaj na Ogorskem omeniti je še to, da pride: 27. pešpolkov, 14 lovskih bataljonov, 3 bataljoni bosenskih pešcev, 6 polkov dragoncev, 6 polkov buzarjev, 2 polka ulancev, 15 baterijskih divizij, poljskih topničarjev in primerno pijonirjev, honvedov in sanitetne čete. Vsak pešpolk imel bo gotovo nad 2 tisoč mož, samih pešcev bo torej nad 55 tisoč mož. Da bodo tudi stroški primeroma ogromni, se samo po sebi razume.

— (Pasji kontumac.) C. kr. okrajno glavarstvo za Ljubljansko okolico javlja v razglasu z

dné 3. junija t. l., da je pasji kontumac v občinah: Tomišelj, Iškalo, Iška vas, Verbenje, Pijava gorica, Želimi in Ig (Studenec), ki je bil dne 4. marca letos odrejen, zopet odpravljen.

— (Bralno društvo v Domžalah.) Deželna vlada v Ljubljani je potrdila pravila bralnega društva v Domžalah in se bo v kratkem odbor volil. Želeti je, da društvo tudi zunaj Domžal dobi podpornikov.

— (Narodna čitalnica v Kranji) priredi v nedeljo dne 25. junija 1893 ob ugodnem vremenu izlet v tik Senčurja ležeči gozd gosp. J. Grajzarja. V gozdu: Petje, tamburanje in igra „Kje je meja?“ Skupni odhod peš udeležencev s trga je ob 1/2 2 popoludne. Posebna vabila se ne razpošiljajo. Za slučaj neugodnega vremena preloži se izlet na nedeljo dne 2. julija 1893. K obilni udeležbi vabi uljudno člane čitalnične kakor tudi nečlane odbor.

— (Zločin.) Iz Dolnjega Logatca se nam piše: Mrtvo truplo našla sta včeraj popoldne neka ženska in oje sin, ko sta ravno hodila po meji. Kakor sta zapazila vznak ležeče truplo in puris naturalibus, sta na vso sapo hitela v vas, da razglasita to grozno najdbo. Sodniška komisija podala se je danes na lice mesta „v Strmci“, kake 3/4 ure proti Vrhniki, da konstatuje faktum. Onda so prenesli mrtveca v mrtvašnico. Blizu mesta, kjer se je našel mrtvec, zapazile so se na nekem kamnu krvave lise, po čemur bi sodili, da je nesrečnejš umorjen, po umorstvu pa slečen. Tudi neko obleko so pred nekaj dnij našli otroci, katera pa ne kompaciscira s truplom, ker je premajhna. Obraz, kakor tudi na več krajih že zgoito in črveno truplo, sta povse zjedena, tako da ni moči spoznati osebe. Da bi se le skoro našel zločinec!

— (Zdravstveno stanje.) V Smledniku prikazuje se s ošpice epidemično mej otroci in se je morala tamošnja ljudska šola začasno zapreti za 14 dni. — Hripa je v Ložu in v Cerkljani ponehala, v Idriji pa je še 49 oseb bolnih in 2 v spodnji Idriji. Vsega vkup zbolelo je v teh štirih krajih 213 oseb, umrla je samo 1 ženska, ozdravelo pa je 161 oseb.

— (Izlet Mariborske čitalnice v Jarenino.) Iz Maribora se nam piše: Dne 11. t. m. napravila je Mariborska čitalnica prvi letošnji izlet, kojega so se tudi udeležili njeni tamburaški i pevski člani in sicer v Jarenino. Na pesniški postaji vzprejel in pozdravil je izletnike s primernim nagovorom predsednik bralnega društva v Jarenini g. Zupančič, ter je vpeljal v prekrasno Jareninsko dolino. — Zabava bila je dobra, le da je Jupiter pluvius nekoliko nagajal, ter mnogo izletnikov od udeležbe odvnil. Največjo pozornost vzbujal je tamburaški zbor, ki je po trudapolnih samo pettedenskih vajah izvajal najčastneje in izbornu svojo nalogo. Vsa čast in hvala preč. gospodom in gospodičinam, ki so za narodno stvar toliko časa in truda žrtvovali! Da gospe oziroma gospodčine in gospodje pevci svojih nalog niso zanemarjali, temveč popolno hvalo in priznanje želi, se samo ob sebi umeje. — Točke izvršile so se tako srečno, da so se nekatere morale na splošno zahtevo ponavljati. — Izleta udeležili so se tudi nekateri gospodje iz Ptuj in „Spielfeld“ kakor tudi obilica domačinov. — Izmej govorov je omeniti krepek nagovor g. dr. prof. Bezjak-a na preč. duhovščino, koja tako marljivo deluje za naš ubogi teptani narod. V jako dobrem govoru zahvalil se je g. dekan Fleck v imenu duhovščine. Isto tako se je hvalilo v izbornih govorih narodno šolstvo, posebno se je izrekala čast gg.: Flekovec u za priredbo Jareninske in g. Udi u za blago prepustitev svojega vrta, kakor tudi zahvala vsem Jareninčanom za lepi vzprejem. — Žalobog, da se je s izleti tako pozno začelo. Upamo pa, da si bode narodna Mariborska čitalnica svoje svete i častne narodne naloge v svesti, ter s mnogimi izleti v okolico vžigala narodno zavest posebno sedaj, ko ima tako važni tamburaški zbor, koji pod neumornim načelništvom gosp. Nerata ml. tako izvrstno uspeva, ter da bode tudi skušala ta prepotrebni zbor pomnožiti.

— (Tržaške novice.) Piše se nam iz Trsta: Govorica o odstopu namestnika Rinaldinija se vzdržuje, kot njegov naslednik pa se imenuje Fml. Albori, divizijski poveljnik v Ljubljani, kate rega je zmatrati Tržačanom. Fml. Albori je znan kot jako ljubezniv, fin in pravičen mož, in ker je v Trstu v vseh patrijotičnih krogih zelo priljub-

ljen in čislán, je prav lahko mogoče, da postane Rinaldinijev naslednik. — Še o neki drugi važni premembi se tu govori. Policijski ravnatelj dvorni svetnik Pichler in prvi policijski svetnik se bodeda umaknila. Razlogov tej premembi ni treba dolgo iskati, sicer pa bodi rečeno, da s tem ni pomagano nič. Premeniti je sedanjí, v vseh strokah uprave vladajoči sistem in odpraviti njega nositelje — le na ta način je moči zavožene primorske razmere spraviti zopet v pravi tir.

— (Koncert v gledališči „Fenice“ v Trstu) na korist družbi sv. Cirila in Metoda dossegel je sijajen uspeh, bodisi v moralnem, umetniškem, bodisi v gmotnem oziru. Navzlic za koncerte še neugodnemu času bilo je gledališče izbornu obiskano in se sodi kosmati dohodek na kakih 1200 kron. Bila je zastopana inteligencija slovenska in tudi priprosti narod in se ceni število obiskovalcev na 1500. Kot solista nastopila sta gospa Strasser-Čehova in g. operni pevec J. K. Tertnik. Prva znana in priljubljena Tržaškemu občinstvu že od prejšnjih koncertov izvršila je tudi ta večer svojo ulogo sijajno in pela prav dovršeno dve točki ter dodala še hrvatsko „Ružica“. Občinstvo ji je burno ploskalo in g. dr. Glaser poklonil ji je krasen šopek. O sijajnem uspehu g. Tertnika poročali smo že zadnjič. Pel je dve pesmi prav mojstersko, potem pa veliko arijo iz „Oberona“. Pokazal se je pravega umetnika, v katerem je občinstvo s ponosom pozdravljalo slovenskega rojaka. Moral je vsled burnega aplavza dodati še jedno pesem. Tržaški Slovenci so mu poklonili krasen venec, na katerega trakovih je napis: „Tržaški Slovenci svojemu umetniku“. Zbore peli so združeni pevci „Slov. pev. društva“ in Rojanske „Zarje“ prav vrlo pod vodstvom neumornega pevovodje g. Furlana, ki si je pridobil veliko zaslug za ta koncert. Tamburaši popolnjevali so jako spratno muzikalni del vspeveda, kakor vselej, dramatiški odsek pa je uprizoril primerno skrajšano igro „Trije bratci“, ki je vzbujala mnogo smeha. Posebno odlikovala sta se gg. Borovščak in Križ, kakor tudi vsi igralci in igralki. Tržaški Slovenci smejo se s ponosom spominjati tega v vsakem obziru krasnega večera.

— (Ovacija škofu Strossmayeru.) Predvčerajšnjim zvečer prišel je Strossmayer v Zagreb ter se ustavil pri kanoniku dru Račkemu. Ko se je zvedelo po mestu za dohod odličnega gosta, zbralo se je okolu 200 oseb, večinoma vseučilišnikov, ki so došli pred stanovanje dra. Račkega in pričeli klicati: Živio biskup Strossmayer! Ko se je ljubljeneč naroda prikazal na oknu, ponavljali so se navdušeni klici in zapela se je pesem „Lepa naša domovina“. Potem se je množica razšla. Slavni škof gre najprej v Krapinske toplice, potem pa v Slatino pri Rogatecu, kakor običajno vsako leto.

— (Jure Tordinac †.) V Djakovem pokopali so te dni starega hrvatskega rodoljuba, kanonika in vodjo škofovskega semenišča Juroja Tordinca, rojenega l. 1813. Pokojni bil je tudi pesnik in pisatelj in se je živo zanimal za vse dogodke svoje domovine. Več njegovih del izdala je „Matica Hrvatska“. Bodi mu lahka domača zemlja, katero je tolikrat opeval v svojih pesnih!

— (Hrvatska svoboda) Kr. županijska oblast v Zagrebu je ustavila in razveljavila sklep Karlovškega mestnega zastopa, da se dá pevskemu društvu „Zora“ 200 gld. podpore za pot v Dubrovnik k Gunduličevi slavnosti.

— (Nov hrvatski list.) Gosp. Peroslav Ljubić izdaval bode v Virju na Hrvatskem nov list pod naslovom „Podravec“, ki bode izhajal po dvakrat na mesec in veljal za vse leto 2 gld. 50 kr.

— (Peš iz Zagreba v Dubrovnik.) Siromašen gimnazijalec, rodóm Primorec, podal se je minuli petek peš na pot v Dubrovnik, da se udeleži slavnosti Gunduličeve. Ker je dober pešec, utegne še pravočasno dospeti v hrvatske Atene.

— (Najdeni cekini.) V policijskem zaporu v Požegi so bili minuli teden štirje dečaki, ker so kradli češnje v nekem vrtu. Razparali so usnje na nekem starodobnem stolu, ki je bil tam ter našli mej žimo mošnjček s 14 cekini. Razdelili so novce mej saboj in jih potem prodali pod nič. Ko so pakupci hoteli cekine prodajati naprej, prišla je policija na to in konfiskovala cekine, ki so dobri stari zlati iz minulega stoletja.

— (Iz hrvatskih toplic.) V Varaždinske toplice došlo je po zadnjem izkazu 554 oseb. — V Stubičke toplice došlo je vsega vkup dozdaj 311 oseb.

Prvo krono
družbi sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Franc Erkel,) najstarejši ogerski glasbenik in utemeljitelj ogerske narodne opere, umrl je v Budimpešti v visoki starosti 83 let. Od l. 1837 bil je vodja opere na Peštanskem narodnem gledališči. Najpopularnejša njegova opera „Hunyady Laszlo“ pela se je že nad 300krat. Znan je posebno še njegove opere „Bank Ban“ in poslednje njegovo delo „Névtelen hőök“ (brezimni junaki).

* (Nansenova ekspedicija na Severni tečaj.) Kakor se poroča iz Kristijanije odpelje se dr. Fridholf Nansen danes, 20. t. m. na ladiji „Fram“. Ustavil se bode mej potom v raznih norveških primorskih mestih.

* (Nevihite v Bukovini.) V vsem Sučavskem okraji napravila je huda nevihta veliko škodo in preplavila popolnoma nekatere vasi. Državna cesta je razrušena na več krajih. Strela ubila je pet ljudi.

* (Pogrezujoče se mesto.) V poljskem mestu Pili kopali so nedavno artezijski vodnjak, vsled česar je nastala velika nevarnost za mesto. Del mesta, ki je v bližini novega vodnjaka, začel se je pogrezovati tako, da se je bati večje nesreče. Mnogo hiš moralo se je vsled tega že izprazniti.

* (Čudna prikazen.) V Titlu v Banatu kopali so artezijski vodnjak. Ko so prišli delavci do globočine 105 metrov, čulo se je silno vršenje in namestu vode pridrl je skozi votlino po žveplu smrdeč mrzel zrak, čez nekaj časa pa vroč pepel, katerega je metalo do večera skozi navrtano luknjo.

* (Uz gleden poslanec.) Po vsej Italiji slavnoznani tolovaj Tiburzi, katerega lové orožniki že 30 let, naročil je pred kratkim nekemu bogatemu posestniku, naj mu pošlje večjo svoto in to „poste restante“ v Rim, sicer ... Posesnik je umel ta tolovajev migljaj, a ker mu je bilo žal denarjev, vprašal je za svet policijo. Ta ga je poučila, naj odpošlje na določen naslov debelo pismo brez denarjev in posesnik je tako storil. Na pošti čakala sta dva birača na dotičnika, ki pride po pismo. In prišel je — jako znan poslanec, povedal naslov in odnesel pismo. Ta novica se je hitro raznesla po vsem mestu in pričakovalo se je, da pride stvar v parlamentu v pogovor, kar se pa ni zgodilo. Najbrž so si poslanci mislili: Mož je zastopal interese svojih volilcev — kaj mu hočemo?

* (Strajk prevoznikov v Parizu.) Pariz je zopet brez prevoznikov. Vozijo samo taki, ki so lastniki svojih voz, ki so pa večinoma slabe stare kočije. Zadruga prevoznikov dale so izbrisati svoje številke voz S tem izgubi Pariška občina vsak dan kakih 5500 frankov dohodka. 2000 strajkujočih voznikov je sklenilo, predlagati mestni občini Pariški, naj ona prevzame prevoznništvo v lastno režijo; družbe pa zahtevajo odškodnino. Vozniki hoté dati mestu na razpolaganje svoje kavnice, ki jih imajo vložene pri družbah, potem pa voziti proti stalni plači v službi mestne občine.

Književnost.

— Zmaga pri Sisku dné 22. junija 1593. V spomin na tristoletnico mladini in odraslim spisal A. Koblar. Z dodanimi prazniku primernimi pesnimi. V Ljubljani 1893. Založil in tiskal Rudolf Milic. — V tej brošurici čitamo na prvem mestu razpravo g. arhivarja Koblarja, po kateri smo posneli današnji listek, potem pa več primernih pesmij, mej njimi krasno Aškerčevo „Mea culpa“ in sicer neizpremenjeno!

— Izvestja muzejskega društva za Kranjsko. Urejuje Anton Koblar. Letnik III. Sešitek 3. V 3. sešitku tega izbornega znanstvenega lista, kateri vnovič kar najtopleje priporočamo v obilno naročitev in izdatno podporo, čitamo celo vrsto jako zanimljivih in korenito pisanih razprav namreč: A. Koblar: Boji na krajinah in zmaga pri Sisku pred 300 leti; — A. K.: Škofa Tavčar in Hren o bitvi pri Sisku; — J. Scheinigg: Slovenska osebnost imena v starih listinah; — A. Koblar: Drobničice iz furlanskih arhivov; — S. Robič: Kranjski mahovi. — V „malih zapiskih“ podaja nam uredništvo jako mnogih interesantnih in važnih zgodovinskih in prirodoslovnih notic, tako da lahko rečemo: Tudi ta sešitek ima bogato vsebino.

— Argo, Zeitschrift für krainische Landeskunde, prinaša v št. 6. nastopno vsebino: A. Müllner: Reiseskizzen aus Italien; — Müllner: Das in Kupfer getriebene Bild der Schlacht von Sissek im Laibacher Museum; — P. pl. Radics: Der erste Freiherr von Billichgratz; — Mittheilung aus dem Museum.

— „Vesna“, mesečnik slovenskega dijaštva, prinaša v št. 6. nastopno vsebino: Dragomir: Vsak sebi; Danica: Gazela; — Rakevogičev Radivoj: Učitelj Marko; — Alastor: Doktor Mahan; — Josephus: Smeli stih; — J. Vencajz: Slovenski narod in velike šole; — Glasnik; — Vestnik; — Književnost in umetnost.

— Učiteljski tovariš, glasilo „Slovenskega društva v Ljubljani“, prinaša v št. 12. nastopno vsebino: Šolska slavnost; — A. Koblar: V spomin tristoletnice zmage pri Sisku; — Li. Stiasny: O ženski vzgoji v ptujih in domačih šolah; — Književnost; — Naši dopisi; — Društveni vestnik; — Vestnik; — Uradni razpisi učiteljskih služeb. —

— Katarina Zrinska, banica hrvatska (1625 — 1673). Napisal Juraj Tomljenović. Preštampano iz „Vienca“. U Zagrebu. Tisak „Doničke tiskare“. 1893. Str. 61. Cena? — V tej, z rodoljubnim zanosom pisani knjižici podaja naš pisatelj jako srečno sestavljen životopis vzgledne rodoljubkinje, slavne hrvatske banice Katarine Zrinjske, soproge znamenitega Zrinjskega, ki je svojo ljubezen za narod hrvatski in za domovino plačal z glavo. Iz tega spisa je spoznati vse izredne duševne vrline, katere so dičile veliko Katarino Zrinjsko in zato je tudi pisatelj dobro pogodil, ko je svoje delce posvetil hrvatskim gospem in gospodičnam. Da nas Bog obdari le z nekaterimi ženami, kakršna je bila Katarina Zrinska — godilo bi se Slovencem in Hrvatom drugače!

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Trst 21. junija.*) Burgstaller misli pri nadomestni volitvi v okolici kandidirati za občinski svet.

Dunaj 21. junija.*) Sinoči se je vršil ministerski svet, kateri se je bavil z notranje-političnimi razmerami.

Brno 21. junija.*) Vlada odposlala štiri batalijone, da vzdržujejo red. Sedaj je že okoli 80 oseb zaprtih.

Kladno 21. junija.*) Okrajni glavar zasledil je 400 delavcev na nekem tajnem shodu in dal aretirati 130 oseb.

Zagreb 21. junija.*) Sinoči ob 10. uri bil močan, tri sekunde trajajoč potres. Križ na cerkvi sv. Marka se je odlomil.

Brno 21. junija.*) Štrajkujočim delavcem iz Amalijinega rova se je pridružilo 2100 rudarjev iz sedem drugih, mej Duhovcami in Bilinom ležečih rovov.

Madrid 21.*) junija. V hiši bivšega ministerskega predsednika Canovas del Castillo razpočila dinamitna bomba. Jeden dinamitardov bil vsled eksplozije ubit, drugi ranjen, sicer ni nihče poškodovan. Ranjenca je prišlo redarstvo. Sodi se, da so atentat prouzročili anarhisti.

Baden 22. junija. Knez Nikola črnogorski in prestolonaslednik Danilo odpotovala nenadoma.

Pariz 21. junija. V „Cocardi“ izjavlja nje urednik, da so bili svoj čas ukradeni angleškemu poslanstvu dokumenti, iz katerih je vidno, da je Clemenceau prodal angleški vladi važne tajnosti. Millevoye in Morès izročila te akte ministru Develleu. Angleško poslanstvo izjavlja, da ne pogrša nikakih aktov. Čuje se, da so jej bile ukradene pobotnice, s katerimi so razni francoski politiki potrjali vzprejem od angleškega poslanstva izplačanih svot. Neki pri angleškem poslanstvu službujoči Kanadec je te dokumente ukradel, markí Morès je je fotografiral, potem pa so se vrnile Kanadcu, da jih spravi v arhivu poslanstva.

Madrid 22. junija. Preiskava je dognala, da je dinamitno bombo, katera je razpočila na vrtu bivšega ministerskega predsednika Canovasa, prinesel tja urednik listu „Anarquía“ Ernest Alvarez. Bomba je nenadoma eksplodirala in ubila Alvareza. Pri mrtvecu je našla policija pismo Barcelonskih anarhistov, s katerim se je pokojniku naročilo, naj razruši Madrid. Vsled hišnih preiskav pri raznih anarhistih zasledila je policija veliko zaroto, kateri je namen, napravljati dinamitne atentate.

*) Iz včerajšnje konfiskovane številke. Uredn.

Narodno-gospodarske stvari.

— Promet v Trstu. Kako propada trgovina in promet v Trstu, kažejo najboljše nastopne številke: L 1892 priplulo je v Tržaško pristanišče jadrnic in parobrodov 7706 z 1,472,214 ton zadržine. Proti l. 1891 priplulo je manj 129 ladij z 2651 ton zadržine.

— Dalmatinska vinska trgovina. Dalmacija pridelala povprečno na leto 1½ milijona hektolitrov vina. Od dné 31. oktobra 1892 do dné 31. maja t. l. izvozilo se je na Nemško samo 11.347 hektolitrov. To je jako malo, ako se pomisli, kako dobro je dalmatinsko vino in da ga poleg Francoske največ potrebuje Nemčija. Vinska klavzula tudi kaže svoje zle posledice. Avstrijska vlada bi morala posnemati v tem italijansko, ki stori mnogo za povzdigo vinske trgovine in olajšuje italijanskim vinom put v inozemstvo.

— Znižana prtljagina pristojbina za kovčege z uzorci. C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic naznanilo je trgovski in obrtniški zbornici, da se po določilih lokalne tarife za prevažanje oseb, potne prtljage, ekspresnega blaga in provz dne 1. januarja 1893. (str. 27 odstavek B) dovoljuje znižana prtljagina pristojbina le pri kovčegih z uzorci, ki imajo izrecno napisano ime „kovčeg“. Za uzorce, ki se drugače pošiljajo n. pr. v korbah, torbah in zabojih in za nezavite uzorce se znižana prtljagina pristojbina ne dovoljuje.

— Bavarsko-avstrijski osebni in pratežni promet. C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic naznanilo je trgovski in obrtniški zbornici, da se po določilih lokalne tarife za prevažanje oseb, potne prtljage, ekspresnega blaga in provz dne 1. januarja 1893. (str. 27 odstavek B) dovoljuje znižana prtljagina pristojbina le pri kovčegih z uzorci, ki imajo izrecno napisano ime „kovčeg“. Za uzorce, ki se drugače pošiljajo n. pr. v korbah, torbah in zabojih in za nezavite uzorce se znižana prtljagina pristojbina ne dovoljuje.

— Svetovna razstava v Antwerpenu. Za razstavo, ki bo l. 1894. v Antwerpenu, sestavljen se je tam lokalni odbor za avstro-ogerski oddelek, ki ima nalogo, razstaviteljem iz naše države dajati vsa potrebna razjasnila in jih podpirati dejansko. Predsednik temu odboru je g. Gustav Mendel v Antwerpenu, do katerega se je obrniti.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravlila, katero se da tako mnogostransko porabiti, nego „Moll-ovo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, zakaj to zdravlilo upliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelim. Steklenica 90 kr. Po poštnem povzetju pošilja to zdravlilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalozgah po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepat, zaupamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj nego dve steklenici se ne pošilja. 6 (18—8)

Tuji:

20. junija.

Pri **Maličih**: Spreitzer, Ravagni, Hirsch, Herling, Schober, Willastolla z Dunaja. — Marais iz Ljubljane. — Wallner, Haupt, Merk, Rehn, Verderber, Müller iz Gradca. — Wallner iz Maribora.

Pri **Slonu**: Fuchs, Mubej, Tschepper, Steindler, König, Kulka z Dunaja. — Koschan iz Maribora. — Mikluš iz Gorice. — Hufnagel iz Kočevja. — Brejdič, Trost iz Trsta.

Umrli so v Ljubljani:

18. junija: Janez Černe, prevoščekov sin, 15 let, Marije Terezijske ceste št. 5, caries.

19. junija: Julijana Uhan, kuharica, 38 let, Poljanska cesta št. 18, jetika.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
20. junija	7. zjutraj	731.4 mm.	18.4° C	sl. vzh.	jasno	
	2. popol.	728.6 mm.	28.0° C	sl. jzh.	jasno	0.00 mm.
	9. zvečer	727.8 mm.	18.4° C	sl. vzh.	d. jas.	
21. junija	7. zjutraj	727.4 mm.	20.2° C	sl. zah.	jasno	
	2. popol.	729.3 mm.	22.6° C	sl. jzh.	obl.	0.00 mm.
	9. zvečer	728.1 mm.	18.8° C	sl. jzh.	dež.	

Dunajska borza

dné 22. junija t. l.

	včeraj	—	danes
Papirna renta	97.90	—	97.85
Srebrna renta	97.85	—	97.70
Zlata renta	117.45	—	117.40
4% kronska renta	96.45	—	96.45
Akcije narodne banke	992.—	—	990.—
Kreditne akcije	338.—	—	337.—
Londonski	123.05	—	123.10
Srebro	—	—	—
Napol.	980 1/2	—	981 1/2
C. kr. cekini	5.84	—	5.83
Nemške marke	60.35	—	60.35

Dné 21. junija t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	147 gld.	75 kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	191	25
Ogerska zlata renta 4%	116	05
Ogerska papirna renta 5%	—	—
Dunav reg. srečke 5% po 100 gld.	128	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi.	121	50
Kreditne srečke po 100 gld.	196	75
Rudolfove srečke po 10 gld.	23	25
Akcije anglo-avst. banke po 200 gld.	149	75
Tramvaj-društ. velj. 170 gld. a. v.	261	—

Natakarici

katera zamore položiti varščino, oddam 1. julija t. l. svojo veliko gostilno na račun.

Poleg tega jej oddam tudi v našem svojo prodajalnice in trafiko v lastni hiši v Preddvoru, pošta Tupašice. — Natančni pogoji izvedo se pri meni.

(650—2) **France Selan**
trgovec in gostilničar v Preddvoru (Gorenjsko).

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1893.

Nastopno omenjeni prihalni in odhajalni časi označeni so v **srednjeevropskem času**.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 05 minut po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenz, Zürich, Genf, Pariz, Steyr, Linc, Budejovice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 08 minut zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 minut dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 20 minut popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Linc, Ischl, Budejovice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 minut zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždan, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznia, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Ischla, Gmunden, Ischla, Ausseea, Pariza, Genfa, Zürich, Bregenza, Inomosta, Zella am See, Lend Gasteina, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 11. uri 27 minut dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždan, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznia, Budejovic, Solnograda, Inomosta, Linca, Ljubna, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 4. uri 53 minut popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 27 minut zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 minut zjutraj v Kamnik.
" 2. " 05 " popoldne v Kamnik.
" 6. " 50 " zvečer v Kamnik.
" 10. " 10 " zvečer v Kamnik (ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 minut zjutraj iz Kamnika.
" 11. " 15 " dopoldne iz Kamnika.
" 6. " 20 " zvečer iz Kamnika.
" 9. " 55 " zvečer iz Kamnika (ob nedeljah in praznikih).

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej. (12—133)

Znižana cena!

Znižana cena!

Jurčiča

zbrani spisi.

Jurčiča

zbrani spisi.

I. zvezek: „Deseti brat“. Roman.
II. zvezek: I. „Jurij Kozjak, slovenski janičar“. Povest iz 16. stoletja domačega zgodovinarja. — II. „Spomini na deda“. Pravljice in povesti iz slovenskega naroda. — III. „Jesensko noč moj slovenski polharj“. Črtice iz življenja našega naroda. — IV. „Spomini starega Slovence ali črtice iz mojega življenja“.
III. zvezek: I. „Domen“. Povest. — II. „Jurij Kobila“. Izvirna povest iz časov lutrovske reformacije. — III. „Dva prijatelja“. — IV. „Urban Smukova ženitev“. Humoristična povest iz narodnega življenja. — V. „Golda“. Povest po resnici dogodbi. — VI. „Kozlovskova sodba v Višnji Gori“. Lepa povest iz stare zgodovine.
IV. zvezek: I. „Tihotapec“. Povest iz domačega življenja krajskih Slovencev. — II. „Grad Rojtnje“. Povest za slovensko ljudstvo. — III. „Klosterški žolnir“. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. „Dva brata“. Resnična povest.
V. zvezek: I. „Hči mestnega sodnika“. Izvirna zgodovinska povest iz 16. stoletja. — II. „Nemški valpet“. Povest. — III. „Sin kmet-skega cesarja“. Povest iz 16. stoletja. — IV. „Lipe“. Povest. — V. „Pipa tobaka“. Povest. — VI. „V vojni krajini“. Povest.
VI. zvezek: I. „Sosedov sin“. — II. „Moč in pravica“. — III. „Telčija pečenka“. Obraz iz našega mestnega življenja. — IV. „Bojina se te“. Zgodovinska povest. — V. „Ponarjeni bankovci“. Povest iz domačega življenja. — VI. „Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel“. — VII. „Črta iz življenja političnega agitatorja“.
VII. zvezek: I. „Lepa Vida“. Roman. — II. „Ivan Erazem Tantenbah“. Izviren historičen roman iz 17. veka slovenske zgodovine.
VIII. zvezek: I. „Čvet in sad“. Izviren roman. — II. „Bela ruta, bel denar“. Povest.
IX. zvezek: I. „Doktor Zober“. Izviren roman. — II. „Mej dvema stoloma“. Povest.
X. zvezek: I. „Rokovnjači“. Zgodovinski roman. — II. „Moj prijatelj Jamralec“. — III. „Šest parov klobas“. — IV. „Po tobaku smrdiš“. — V. „Ženitev iz nevoščljivosti“.
XI. zvezek: I. „Tugomer“. Tragedija v petih dejanjih. — II. „Berite Novice“. Vesela igra v jednom dejanju. — III. „Veronika Deseniška“. Tragedija v petih dejanjih. — IV. Pripovedne pesni: „Junakov grob“, „Praznik posvečuj“, „Vilino meščevanje“, „Slovenski junak iz turškega boja“, „Slovenski kres“, „Rakita“, „Predica“, „Sinčovo vprašanje“, „Kamen na grob“, „Stari stolp“.

— Zvezek 60 kr., elegantno vezan 1 gld. —
Pri vsanjk naročilih velja poštnina za posamični nevezani zvezek 5 kr., za vezani 10 kr.

— Dijaki dobivajo Jurčičeve „Zbrane spise“ po 50 kr. izvod, ako si naročé skupno najmanj deset izvodov.

Prodajajo se
v „**Narodni Tiskarni**“, pri g. **A. Zagorjan-u**
in v drugih knjigarnah.

Najboljše sredstvo proti kužnim boleznim!

Nizke cene.

Najboljše ali-
lična kiselica,
najboljše osve-
žujoča namizna
voda.

Prospekti zastoj.

Zaloga v Ljubljani pri J. Lininger-ju.
Ravnateljstvo: v kopališču Radenskem (Štajersko).

!Mošt!

Ne kupujte inozemskih receptov za mošt, ker so predragi in tudi nepopolni.

Kdor si hoče napraviti sam dobro in zdravo
domačo pijačo

naj se potruditi k

Ivanu Sajovitz-u

v Gradcu, Murplatz št. 1, „pri črnem psu“,
tam se dobé vsi predmeti, ki so potrebni k temu, in se
plača za polovniak zajedno z receptom samo 5 gld. 50 kr.

Po izrekih in dopisih mnogobrojnih naročiteljev go-
spoda **Ivana Sajovitz-a**, so isti z njegovim receptom za
napravljanje mošta jako zadovoljni, ker dobé za majhen
denar izberem mošt. (639-2)

Ravnokar so izišle v moji založbi:

PESM

za visoki glas s spremljevanjem klavirja.

Zložil

K. Hoffmeister.

Op. 5. Cena 75 kr.

Podoknica

iz dr. B. Ipayčeve opere

„Teharski plemiči“.

Transkripcija za klavir.

Zložil

K. Hoffmeister.

Cena 50 kr.

Knjigarna L. SCHWENTNER

v Brežicah.

(651-2)

Fingerjeva pristna Plznska pivina grenčica

ki jo je jedina izumila in jo jedina pristno
proizvaja (645-1)

tovarna Plznske pivine grenčice

Henrika & Adolfa Finger-ja v Plznu

ni smeti zamenjati s mlčvrednimi posnemami.
Zahtevajte torej, če reflektujete na pristnost te sloveče,
osobito zdrave pijače, samo

**Finger-jevo pristno Plznsko
pivino grenčico.**

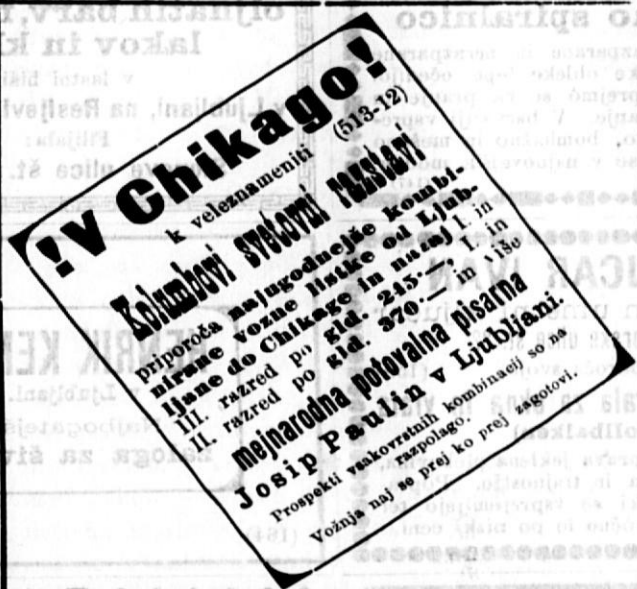
Micholupsko pivo

(češko pivo à la Plznsko)

se dobiva vsak dan sveže (637-2)

v gostilnici „Pri Lipi“

v Židovskih ulicah.

Neobhodno potrebno
v otročji sobi.

Doering-ovo milo
s sovo

tolščeno milo

prvega reda, brez vsake

kislino, neskaženo strogo nevtrarno.

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri
igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah,
kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Ravnokar je izšla v naši založbi:

Kranjska slavnostna koračnica.

Povodom

300letnice bitve pri Sisku

za vojaški orkester in klavir

zložil in domačemu c. in kr. pešpolku Fsm. baron Kuhn št. 17
poklonil

Anton Fcerster.

Op. 53.

(630-1)

== Cena za klavir 60 kr. ==

Če se vpošlje prej ta znesek, se pošlje poštino prosto.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg
knjigotržnica v Ljubljani.

Za želodec.

(332-19)

Trnkoczy-jev

Cognac - grenčec

steklenica 50 kr., 12 steklenic 5 gld.

Slasten!

Učinkuje na želodec osvežujoče, kreplivo,
vzbuja tek in pospešuje probavo.

Dobiva se pri

Ubaldu pl. Trnkoczy-ju

lekarnarju v Ljubljani.

== Pošilja se z obratno pošto. ==

Za želodec.

Srčno voščilo

k včerajšnjemu imendanu iz daljine ljubeznjivi gospici

Lojziki Klebel-ovi.

Neimenovanec na Koroškem.

(653)

Štajerska deželna

Rogaška slatina

Tempeljski- in Styria-vrelec.

Sveža polnitev iz novozgrajenega rova z direkt-
nim dotokom vrele.

Ta kiselica, sodržujoča mnogo Glauberjeve soli, ki je od nekdanj velike
koristi zlasti v slučaju bolezni prebavnih organov in ki je ob jednom
jako prijetna osvežujoča pijača,

se ne sme zamenjavati

z raznimi kiselcami, ki se pod imenom „Rogaška kiselica“ (Rohitscher)
spravljajo v trgovino. (398-3)

Dobiva se: Pri slatinarstvu v Rogatu in na Slatini; v Ljubljani
v vedno sveži napolniti v vseh prodajalnicah mineralnih vód, v spec-
rijskih prodajalnicah in droguerijah, ki so na dobrem glasu, ter v lekarnah.

Predtiskarija.

Vsa v to otroho opadajoča dela se lepo in
najceneje izvršujejo pri

(632-2)

Ljubljana **Ani Dettér** Stari trg.

Fine in cenene

šivalne stroje

za koje se 5 let garantuje

priporoča pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji

F. DETTER

v Ljubljani, na Starem trgu št. 1.

Zaloga šivalnih in kmetijskih strojev, prodaja strojevih delov,
šivank, sukanca, bombaža, svile i. t. d., kakor tudi vsakovrstnega
drobnega blaga za krojače in šivke. (633-2)

Popravila strojev izvršujejo se točno in po cen.

Mala oznanila.

Pod Trančo št. 2.
Veliko zalogo
Klobukov
priporoča
J. Soklič.
Gledališke ulice št. 6.

J. Levec (64)
trgovina z deželnimi pridelki
v Ljubljani, pri mesarskem mostu
Kupuje vsakovrstne rastline, semena, korenine, rože za zdravila, kakor Arnikove rože, Sentjanžve koreninice, bele kresnice, češminova zrnja, smrekovo seme, tršljikovo lubje, ržene rožičke in druge poljske pridelke. Seno za konje in govejo živino v večjih množinah. Trgovina z raki. Blago kupuje po najvišjih cenah.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zaloga obuval (66)
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

FRAN S. BARAGA
slikar (405) 1
na Emonski cesti št. 10
priporoča se p. n. občinstvu in visokocisti duhovščini za slikanje cerkv, znamenj, novih stavb, sob, za barvanje hiš sgrafito, za firme in dekoracije po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah.

Jos. Stadler
stavbeni in galanterijski klepar in uradno potrjeni vodovodni instalater
na Starem trgu št. 15
priporoča se za vsa v njegovo stroko spadajoča stavbna dela v mestu in na deželi, kakor tudi za popravila. **Vodovodne naprave** vsake vrste prevzemlje ter z vso natančnostjo in poroštvom izvršuje. — Troškovniki pošiljajo se na zahtevanje zastoj. (67)

IVAN VIDER
umetni in kupijski vrtnar
v Ljubljani, Gradišče št. 16
priporoča se častitemu občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih **vencev in šopkov** in vseh v njegovo stroko spadajočih del. Na prodaj ima vedno mnogovrstne cvetlice in cvetlične grmiče po najnižjih cenah. (200)

J. J. NAGLAS leta 1847.
tovarna pohištva
v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in Gospodarske ulice (Knežji dvorec).
Zaloga jednostavnega in najfinerega lesenega in oblaženega pohištva, zračni, strgarskega in pozlatskega blaga, pohištvene robe, zavese, odeje, preprog, satir na valjcih, polknov (žaluzij). Otroški vozički, železna in vrtna oprava, nepregorne blagajnice. (69)

Restavracija „Pri Zvezdi“
cesarja Josipa trg.
Velik zračni vrt, stekleni salon in kegljišče.
Priznana izvrstne jedi in pijače in skupno obedovanje.
(70) **F. Ferlinc, restavratör.**

F. BILINA & KASCH
Židovske ulice št. 1
priporočata svojo bogato zalogo vseh vrst **rokovic**, tako od usnja (lasten izdelek), kakor tudi od drugega blaga. **Kirurški obveze** (le lasten izdelek), jamčeno najboljše vrste, z raznimi kirurškimi pripravami. Velika izbira **kravat, hlačnikov, krtač, glavnikov, mila in parfumov**. Vse po najnižjih cenah.

Josip Reich
Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4
priporoča čast. občinstvu dobro urejeno **kemično spiralnico** v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske obleke lepo očedijo. Preginjala vsprejmo se za pranje in crēm v pobarvanje. V barvariji vsprejema se svilnato, bombažno in mešano blago. Barva se v najnovejših modah. (147)

ADOLF HAUPTMANN
tovarna
oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja
v lastni hiši
v Ljubljani, na Resljevi cesti št. 41.
Filijala:
Slonove ulice št. 10—12.

Evgenij Betetto
tovarna za metlje
v Ljubljani, Florjanske ulice št. 3
priporoča čast. občinstvu in gg. trgovcem svojo veliko zalogo vsakovrstnih **metelj**
od najfinerejših do najcenejših po najnižjih cenah. Ceniki so na razpolaganje zastoj in franko. (156)

Brata Eberl
Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.
Slikarja napisov, stavbna in pohištvena pleskarja.
Tovarna za oljate barve, lak in pokost. (146)
Glavni zastop **Bartholi-jevega originalnega karbolina**. Maščoba za konjska kopita in usnje.

SPRAJCAR IVAN
stavbeni in umetni ključar
Kolodvorske ulice št. 22
priporoča svoje (155)
valčasta zapirala za okna in vrata (Rollbalken)
lastni izdelek, prava jeklena plehovina, s tihim zaporom in trajnostjo. Popravila v tej stroki se vsprejemljejo ter izvršujejo natančno in po nizki ceni.

HENRIK KENDA
v Ljubljani.
Najbogatejša zaloga za šivilje.
(164)

J. MÜLLER (163)
fotografično - artistični zavod
v Frančiškanskih ulicah št. 8
priporoča svoj atelier za vsa v fotografično stroko spadajoča dela, kakor: portrete, krajepise, interieurs, reprodukcije, vsakovrstne podobe, pisave, načrte itd. Momentne fotografije za otroke, povešanja vsake vrste po najnovejših skušnjah. Vsprejemlja vsa v fotografično stroko spadajoča dela po najnižji ceni.

M. RANTH (Viktor Ranth) (150)
Ljubljana, Marijin trg 1
priporoča veliko zalogo oprem za krojače in čevljarje, beloptenega blaga in podvlek, bombaža in ovčje volne, preje za vezenje, pletenje, šivanje in kavljčanje, tkanega in nogovičarskega blaga, predpasnikov, živetkov in rokovic, pozamentirkega in drobnega blaga, trakov, čipk in petljanj, čipkastih zaves in preprog, umetelnih cvetk in njih delov.

G. Tönnies
v Ljubljani.
Tovarna za stroje, železo in kovinivalce.
Izdeluje kot posebnost: **vse vrste strojev za lesorezanje in žage**. (144)
Prevzame celo napravo in okurjuje parostroje in košle po najboljši sestavi, slučajno turbine in vodna kolesa.

Uran & Večaj
Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3
priporočata p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih **pečij in glinastih snovij** kakor tudi **štedilnikov**
in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (149)

J. Hafner-jeva pivarna
Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.
Zaloga Vrhniškega piva.
Priznana izvrstna restavracija z veliko dvorano za koncerte itd. in lepim vrtom. (152)
— Kegljšče je na razpolago. —
Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

Hôtel „Pri Slonu“
I. vrste
v sredi mesta in v bližini c. kr. poštnega in brzojavnega urada.
Sobe od 70 kr. naprej.
Restavracija in kavarna sta v hiši.
Železna in parna kopelj
urejena po Francovih kopelih po c. kr. vladnem svétniku g. prof. dr. pl. Valenti.

I. M. Ecker
stavbeni klepar, konc. vodovodni instalater
Ljubljana (142)
Dunajska cesta št. 7 in 14
priporoča svojo bogato zalogo **kleparskega dela**. Izdeluje vsa v njegov obrt spadajoča dela v mestu in na deželi. Izvrševatelj **lesenih, cementnih in klejnih streh**. Zaloga strešnega laka, lesnega cementa in kleja. Na pravilni **strelododov** po novi sistemi.

Čast mi je naznanjati, da sem prevzela po smrti mojega moža **Fraňa Toni kovaško obrt**
katero bodem nadaljevala, ter se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela po nizkih cenah, zlasti za nove podkove. Dobro delo in točna postrežba.
Z velespoštovanjem (154)
Ivanka Toni
v Kravji dolini št. 2.

Uniforme za c. kr. drž. uradnike, uradnike c. kr. drž. železnice, privat. železnice, kakor tudi za c. in in kr. vojsko izdeluje podpisane po najpovoljnejših cenah; tudi preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor **sablje, meče, klobuke za parado**, zlate obrobke itd. **Civilne oprave** izdelujejo se po najnovejši faconi. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.
F. Casermann (158)
krojač za civilne oprave in uniforme.

Pozor gg. krojači!
FELIKS URBAN
v Ljubljani, pri železnem mostu
ima veliko zalogo vseh vrst suknenega blaga, Jägerndorfskih, Brnskih tkanin in lodna, kakor tudi mnogovrstnega manufakturnega blaga, hlačevine in vse k oblikam potrebne oprave. (199)
Priporočati je vsem, kateri hočejo dobro blago po nizki ceni imeti!

Pivovarna J. Auer-ja
Gledališke ulice.
Izvrstno pivo lastnega izdelka. Pristna dolenjska, hrvaška in črna istrska vina. Priznana dobra jedila. Velik, zračni vrt s steklenim salonom in kegljiščem. Točna in cenovna postrežba. (404) 1
J. Auer, pivovar.

Ivan Somnitz
(prej Fr. Pettauer)
urar c. kr. priv. južne železnice
Ljubljana, sv. Petra cesta št. 18
priporoča svojo **veliko zalogo ur.**
Poprave se izvršujejo hitro in dobro. (63)

Odlikovan
v Gradcu 1890, v Trstu, Gorici, Zagrebu 1891.
Fran Kaiser
puškar
v Ljubljani
priporoča mnogovrstno zalogo orožja in raznih lovskih potrebščin — kakor tudi pušk lastnega izdelka ter izvršuje vsakojaka popraviljanja točno in po najnižjih cenah. (406)

Vizitnice
in
Kurverle s firmo
priporoča
„Narodna Tiskarna“.

R. Ranzinger
spediter
na Dunajski cesti šte. 15
prevzema vsakovrstne izvožnje in dovožnje na c. kr. državni in c. kr. priv. južni železnici z zagotovitvijo točne in cene izvršbe. (65)

Kavarna in restavracija v Švicariji.
Od 28. aprila naprej o vsakem času mej dnevom **gorke jedi**. Najudaneje podpisani se bode prizadeval, zadovoljiti svojim velenjenjem p. n. gostom v vsakem oziru.
Z velespoštovanjem
1 (192) **H. Eder, restavratör.**

Podobe
umrlih urednikov „Slovenskega Naroda“ (Ant. Tomšič, Jos. Jurčič, Ivan Železnikar) dobivajo se na karton-papirji tiskane **komad po 20 kr.**
v „Narodni Tiskarni“, pri gospodu **A. Zagorjan-u** in pri družih knjigo-tržcih.